

Asker
kommune

Halvårsrapport 2024

Presentasjon i hovedutvalg for velferd

29. Oktober 2024

Alle foto: Asker kommune

Utviklingsaktiviteter i 2024 – et utvalg

Program Velferd med utviklingsteam: Koordinerer større utviklingsaktiviteter

Tørn og heltidskultur

Boligportefølje og ambulerende tjenester

Velferdsteknologi "Digital hjemmeoppfølging"

TryggEst – Modell for å forhindre, avdekke og håndtere vold mot risikoutsatte voksne

Kompetanseheving: Asker pilotkommune i arbeidet med å implementere CRPD (UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities)

Ombruk av hjelpemidler

Legetjenesten – systematisk kvalitet-og forbedringsarbeid

Ventelister og effektueringsstid

Kommunal utleiebolig

Bolig uten bemanning	2021	2022	2023	Halvår 2024
Venteliste - antall brukere per 30.06 og per 31.12	14	25	22	26
Effektueringsstid per 30.06 og per 31.12	394	194	279	127

Ventelister og effektueringsstid

Bolig med bemanning eldre - heldøgns tjenester	2021	2022	2023	Halvår 2024
Venteliste - antall brukere per 30.06 og per 31.12	19	19	5	23
Effektueringsstid per 30.06 og per 31.12	91	88	225	39

Bolig med bemanning - personer med nedsatt funksjonsevne	2021	2022	2023	Halvår 2024
Venteliste - antall brukere per 30.06 og per 31.12	12	15	23	20
Effektueringsstid per 30.06 og per 31.12	862	978	852	906

Ventelister og effektueringsstid

Bolig med bemanning - psykisk helse	2021	2022	2023	Halvår 2024
Venteliste - antall brukere per 30.06 og per 31.12	9	7	6	8
Effektueringsstid per 30.06 og per 31.12	389	285	371	349

Bolig med bemanning - ROP(rus og psykisk helse)	2021	2022	2023	Halvår 2024
Venteliste - antall brukere per 30.06 og per 31.12	2	3	1	3
Effektueringsstid per 30.06 og per 31.12	351	353	11	159

Langtidsopphold i institusjon

Langtidsopphold i Institusjon	2021	2022	2023	Halvår 2024
Venteliste -ant. brukere som venter hjemme (gj.sn per mnd)	5,3	1,8	0,3	2,0
Effektueringstid gjennomsnitt per mnd.	22,1	24,0	2,4	14

Heldøgns plasser eldre	2025	2026	2027	2028
Faktisk antall plasser	850	850	850	950
Vedtatte nye plasser			100	0
Sum antall plasser	850	850	950	950
Dekningsgrad	17,5 %	16,4 %	17,1 %	16,1 %

Samhandlingsdata - somatikk

Samhandlingsdata utskrivningsklare somatikk	2021	2022	2023	Halvår 2024
Antall varslede pasienter (gjennomsnitt per mnd)	174	231	240	241

Samhandlingsdata utskrivningsklare somatikk	2021	2022	2023	Halvår 2024
Antall utskrivningsklare pasienter (gjennomsnitt per mnd)	14	11	11	37

Samhandlingsdata utskrivningsklare somatikk	2021	2022	2023	Halvår 2024
Antall betalingsdøgn (gjennomsnitt per mnd)	37	21	15	67
Gjennomsnittlig liggetid	2,6	1,9	1,4	1,7

Reinnleggelser til spesialisthelsetjenesten	2020	2021	2022	2023
Asker	14,2 %	14,0 %	13,9 %	14,8 %
Bærum	14,4 %	14,5 %	13,9 %	15,6 %
Vestre Viken	15,4 %	15,0 %	14,9 %	15,5 %

Omsorgsnivå i kommunen for overførte pasienter

Overført fra sykehuset i gjennomsnitt per måned til:	2021	2022	2023	Halvår 2024	Andel halvår 2024
- hjem m/hj.spl	91	94	93	94	39 %
- tryggheten	0	0	0	0	0 %
- lindring	5	5	6	8	3 %
- rehabilitering	10	12	12	12	5 %
- ord. korttid	58	68	78	80	33 %
- demensplass	1	2	2	1	0 %
- KAD	0	0	0	1	0 %
- hjem uten hjelp	9	13	18	18	7 %
- omsorgsbolig m/h.oms	5	0	0	0	0 %
- sykehjem langtid	12	10	6	8	3 %
- mors	8	7	7	7	3 %
- andre	5	16	15	13	6 %
Sum	203	226	235	241	100 %

Samhandlingsdata – psykisk helse

Samhandlingsdata psykisk helse	2021	2022	2023	Halvår 2024
Antall utskrivningsklare pasienter(gjennomsnitt per mnd)	3	2	6	8

Samhandlingsdata psykisk helse	2021	2022	Halvår 2023	2023	Halvår 2024
Antall betalingsdøgn (gjennomsnitt per mnd)	57	33	118	121	176
Gjennomsnittlig liggetid	19	17	21	22	23

Klager oversendt Statsforvalteren

Klagesaker sendt til Statsforvalter											
Sakstype	2023					Bortfalt	Halvår 2024				
	Antall	Stadfestet	Opphevet	Venter på svar	Antall		Stadfestet	Opphevet	Venter på svar	Bortfalt	
Omsorgsstønad	6	2	2	1	1	4			4		
Avlastning	4	1	2	1		0					
Praktisk bistand	3	1	1	1		0					
Støttekontakt	5	2		1	2	5			5		
BPA	15	2	5	7	1	15	1		13	1	
Langtid	1				1	4	1		3		
Vederlag	6	1		5		3			3		
Helsetjenester i hjemmet	2		2			0					
Tidsbegrenset opphold i institusjon	5	2	2	1		3			3		
Helsetjenester psykisk helse og rus	4	1	2	1		5			5		
Annet	1		1			1			1		
Sum	52	12	17	18	5	40	2	0	37		

Asker
kommune

Helse, rehabilitering og mestring

Helse, rehabilitering og mestring

Helse, rehabilitering og mestring	2022	Halvår 2023	2023	Halvår 2024
Rehab utenfor jost (i hjemmet) ant brukere (gjennomsnitt per mnd)	6	8	9	12
Rehab utenfor jost (dagrehab) ant brukere (gjennomsnitt per mnd)	7	6	6	7
Rehabilitering i jost ant brukere (gjennomsnitt per mnd)	18	18	14	15
Helsefremmende tjeneste (gjennomsnitt tildelte tjenester per mnd)	14	12	14	18
Ergoterapi (gjennomsnitt tildelte tjenester per mnd)	55	53	48	34
Fysioterapi (gjennomsnitt tildelte tjenester per mnd) inkl. gruppebehandling	66	62	55	36
Hjelpemiddeltjenesten antall oppdrag per mnd gjennomsnitt	530	550	568	433

Tabell 18: Antall brukere eller antall tildelte tjenester i gjennomsnitt per mnd.

Tjenester til personer med nedsatt funksjonsevne

Tjenester til personer med nedsatt funksjonsevne

Tjenester til personer med funksjonsnedsettelse	2021	2022	2023	Halvår 2024
Ant timer pr bist opplæring (gjennomsnitt per mnd)	31 955	31 788	33 424	34 495
Ant timer pr bist opplæring per bruker (gjennomsnitt per mnd)	126	124	127	124
Ant timer helsetjenester (gjennomsnitt per mnd)			38 637	35 786
Ant hjemmeboende som har ambulerende tjenester (gjennomsnitt per mnd)	29	41	42	56

Tjenester til personer med nedsatt funksjonsevne

Arbeid og dagaktivitet - personer med funksjonsnedsettelse	2021	2022	2023	Halvår 2024
Aktivitetssenter, antall brukere	79	84	93	89
Arbeidssenter, antall brukere	77	90	81	80
Seniorplasser Asker Produkt (4 plasser)	7	7	7	7
Arbeid med oppfølging	6	3		
Karrierekartlegging – slått sammen med tidl. arbeid med oppfølging (se linje over)			11	14
Sum	169	184	192	192

Tabell 21: Antall brukere i arbeid og aktivitetstilbud³

Psykisk helse- og rustjenester

Psykisk helse- og rustjenester

Behandlingstilbud for mildere til moderate psykisk helse- og rusutfordringer

Tjenester Mestringstilbud psykisk helse og rus	2021	2022	2023	Halvår 2024
Antall deltakere kurs og grupper	177	1869	472	186
Antall personer som har mottatt assistert selvhjelp		204	281	66
Antall personer som har mottatt individuelt tilbud	367	430	560	266

Tabell 22: Antall brukere/deltakere i mestringstilbud - psykisk helse og rus per 31.12 og 30.06.

Døgnåpen veiledningstelefon

Døgnåpen veiledningstelefon	2021	2022	2023	Halvår 2024
Antall henvendelser	1203	1734	475	145

Tabell 23: Antall henvendelser til veiledningstelefon per 31.12 og 30.06.

Psykisk helse- og rustjenester

Aktivitetstilbud og møteplasser

Dagaktivitetstilbud og møteplasser	2021	2022	2023	Halvår 2024
Aktivitetshuset Asker	137	121	140	112
Aktivitetssenter Slemmestad	20	17	27	30
Aktivitetssenter Tofte	15	10	10*	
Grindestua rusfri møteplass		Ca 100	Ca 101	Ca 100
Asker gatelag	52	37	39	39

Tabell 26: Antall brukere av aktivitetstilbud og møteplasser per 31.12 og 30.06

Tjenester til hjemmeboende – oppfølgingstjenesten nord og sør

Tjenester psykisk helse	2021	2022	2023	Halvår 2024
Ant brukere helsetjenester psykisk helse (gjennomsnitt per mnd)	496	506	478	501
Ant vedtakstimer helsetjenester psyk helse (gjennomsnitt per mnd)	1687	1809	1627	1671
Ant timer helsetjenester psyk helse per bruker (gjennoms. per mnd)	3	4	3	3

Tabell 27: Antall brukere og vedtakstimer gjennomsnitt per måned – tjenester fra oppfølgingstjenesten nord og sør

Tjenester rusoppfølging	2021	2022	2023	Halvår 2024
Ant brukere helsetjenester rusoppfølging(gjennomsnitt per mnd)	145	133	143	148
Ant vedtakstimer helsetjenester rusoppfølging (gjennomsnitt per mnd)	452	387	507	536
Ant timer helsetjenester rusoppfølging per bruker (gjennomsnitt per mnd)	3	3	4	4

Tabell 28: Antall brukere, vedtakstimer og vedtakstimer per bruker gjennomsnitt per måned – helsetjenester rusoppfølging

FACT (fleksibel aktiv oppsøkende behandling)

FACT	2021	2022	2023	Halvår 2024
Antall pasienter	117	139	153	151

Tabell 29: Antall pasienter med oppfølging fra FACT per 31.12 og 30.06

Forsterket oppfølgingstjeneste	2021	2022	2023	Halvår 2024
Antall henvendelser	157	625	779	495

Tabell 30: Antall henvendelser til forsterket oppfølgingstjeneste per 31.12 og 30.06

Hjemmetjenesten

Hjemmetjenesten

Hjemmesykepleie

Hjemmesykepleie	2021	2022	2023	Halvår 2024
Ant brukere hjemmesykepleie (gjennomsnitt per mnd)	1411	1429	1307	1220
Ant vedtakstimer hjemmesykepleie (gjennomsnitt per mnd)	19568	20199	18747	18227
Ant vedtakstimer hjemmesykepleie per bruker (gjennomsnitt per mnd)	14	15	14	15

Tabell 33: Antall brukere, vedtakstimer og vedtakstimer per bruker av hjemmesykepleie (gj.snitt per måned)

Brukerstyrt personlig assistanse

BPA	2021	2022	2023	Halvår 2024
Antall brukere \geq 18 år	61	63	66	64
Antall timer (beregnet) brukere \geq 18 år	16653	15479	17075	17951
Snitt antall timer per bruker per måned	273	248	260	282

Tabell 34: Antall brukere av BPA, antall timer og snitt antall timer per bruker

Støttekontakt

Støttekontakt	2021	2022	2023	Halvår 2024
Antall brukere støttekontakt(gjennomsnitt per måned)	580	546	446	493

Tabell 35: Antall brukere av støtte kontakt i gjennomsnitt per måned

Tjenester til eldre – heldøgns omsorg

Tjenester til eldre - heldøgnsomsorg

Dagaktivitetstilbud for eldre og personer med demens	2021	2022	2023	Halvår 2024
Dagaktivitetstilbud antall brukere (gjennomsnitt per måned)	220	233	245	235
Dagaktivitetstilbud antall timer (gjennomsnitt per måned)	7107	7498	8185	7664
Antall timer (gjennomsnitt per måned)	32	32	33	33

Tabell 36: Antall brukere av dagaktivitetstilbud, antall timer og antall timer per bruker.

Kommunal akutt døgnetenhet (KAD)

KAD	2021	2022	2023	halvår 2024
Antall brukere	431	418	403	239
Antall liggedøgn	2128	2005	1652	1151
Gjennomsnittlig liggetid	4,6	4,8	4,1	4,8
Beleggsprosent	68 %	61 %	50 %	64 %

Tabell 37: Antall brukere av KAD, antall liggedøgn, liggetid og beleggsprosent

Omløpshastighet (gjennomsnittlig liggetid) korttidsplasser	2021	2022	2023	Halvår 2024
Ant brukere på korttid	753	900	887	543
Snitt ant. liggedøgn per bruker	35	31	32	24

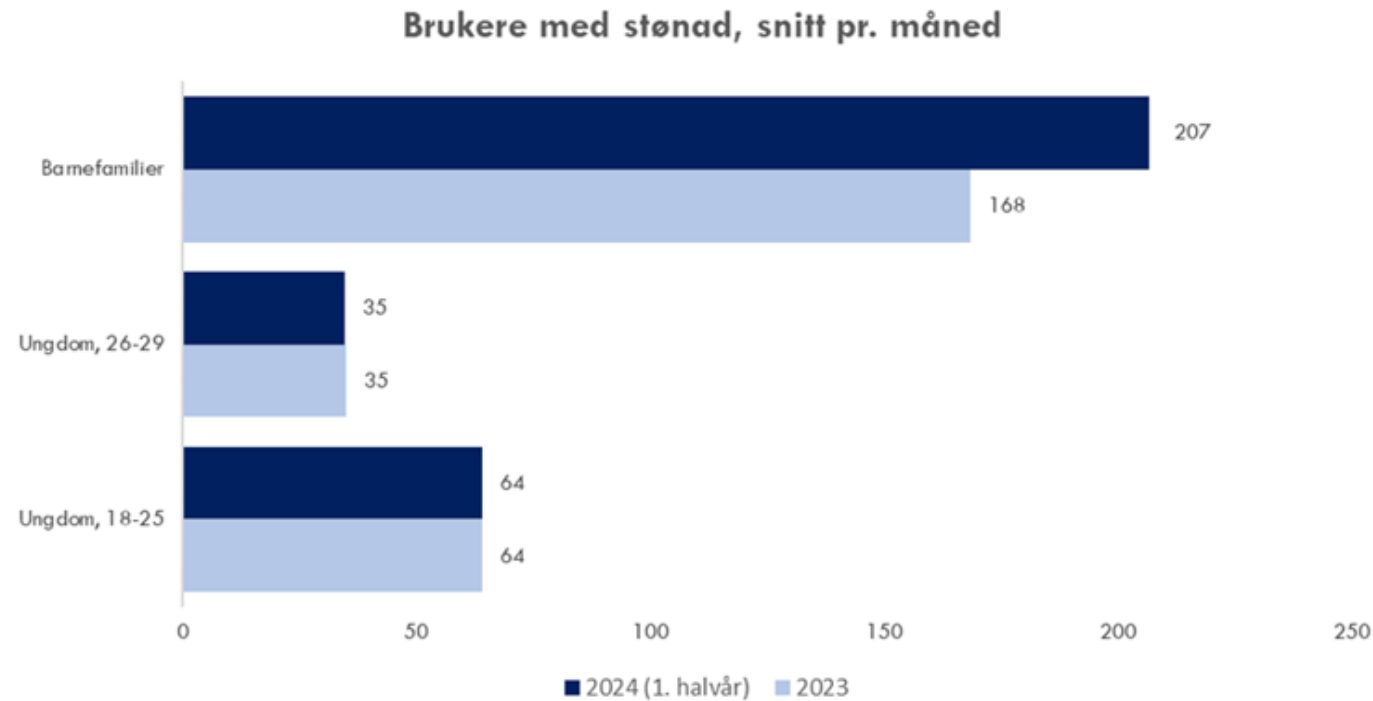
Tabell 38: Antall brukere og gjennomsnittlig liggetid per bruker

NAV

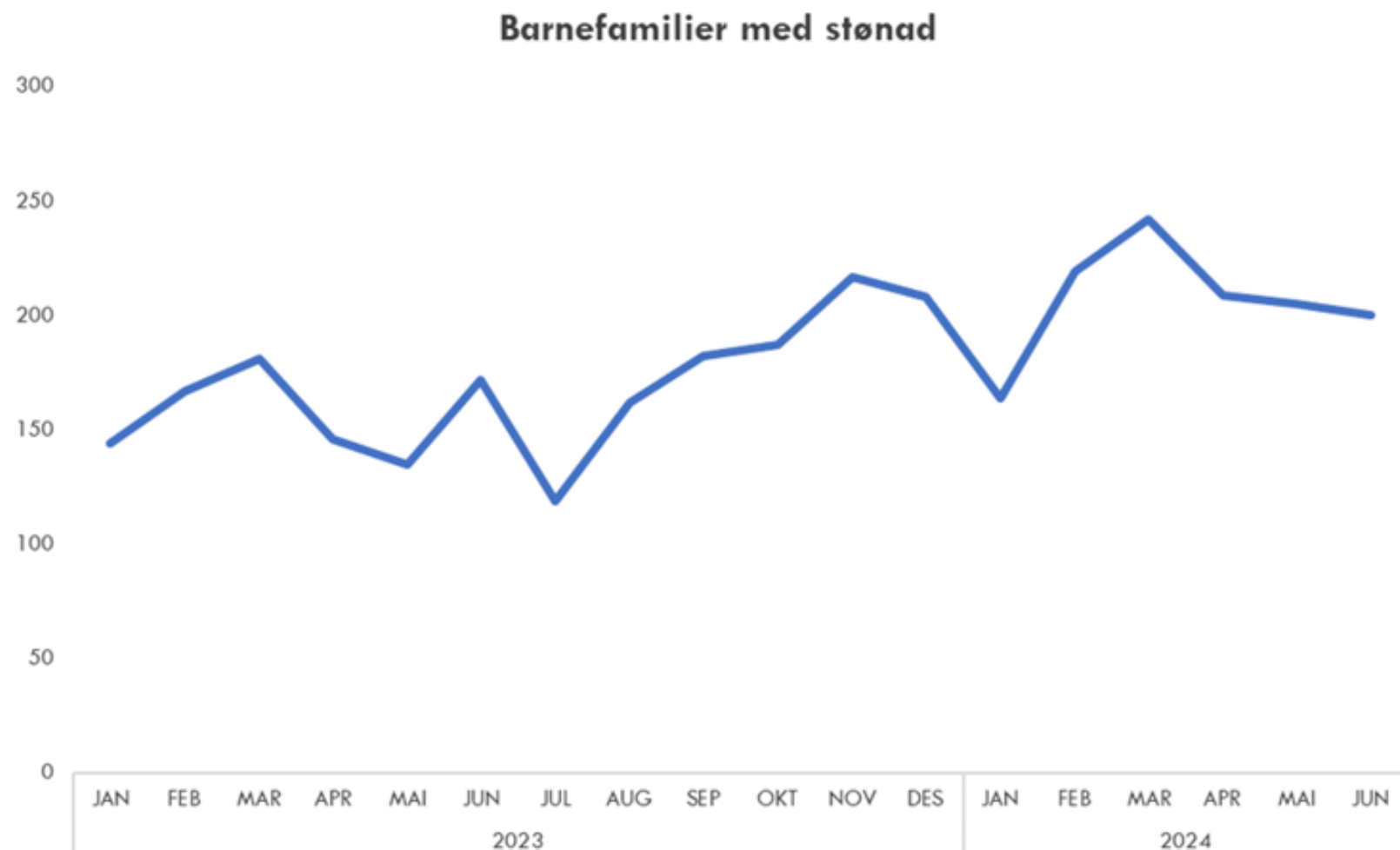

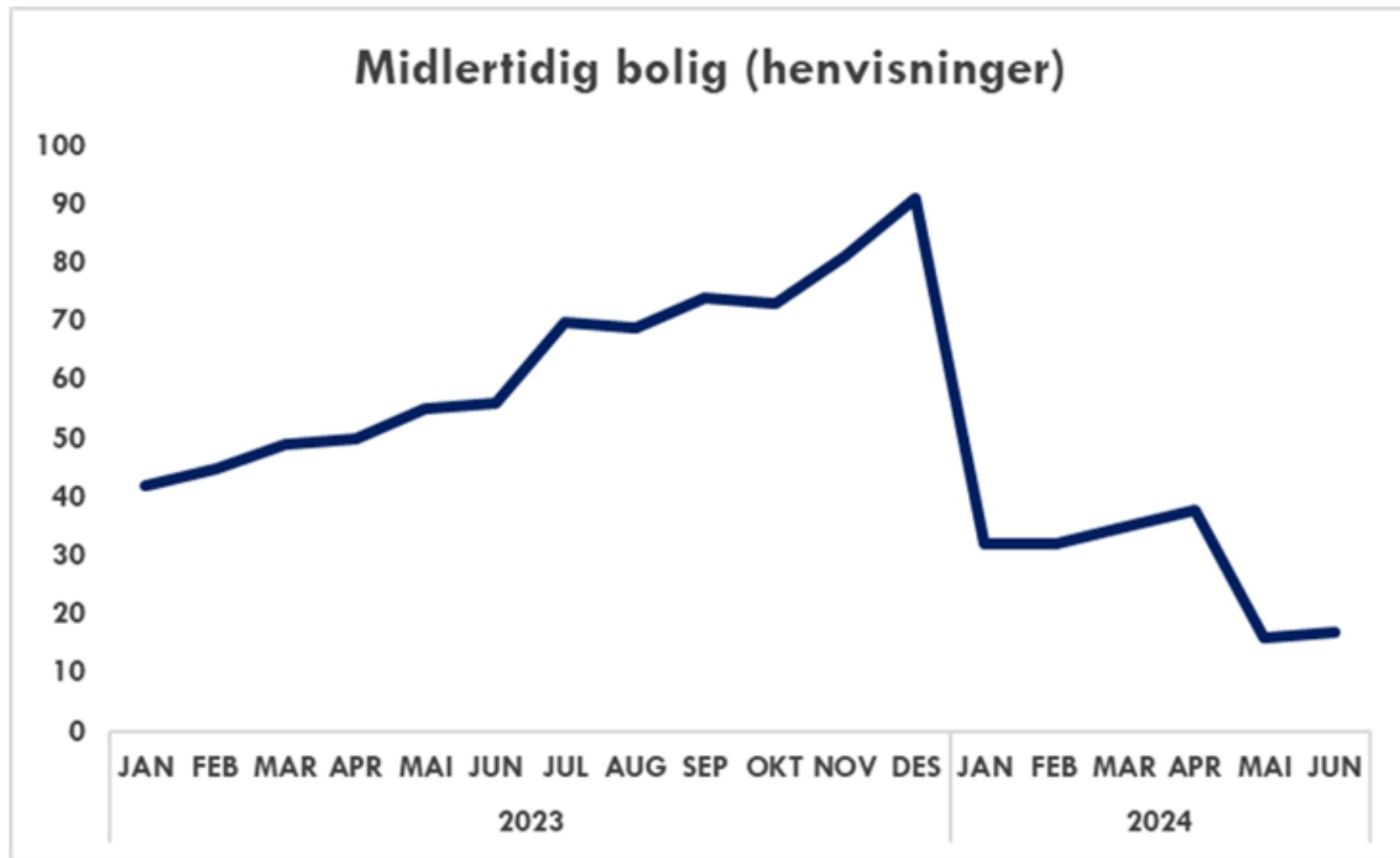
Sosialhjelp

Figur 39: Antall gjennomsnittlige mottakere pr måned av sosialhjelp

Figur 40: Figuren over viser utvikling av stønadsmottakere blant barnefamilier 2023-2024³. Det er en sterk vekst i barnefamilier med stønad fra 2023 – 2024.

Figur 4: utviklingen av behovet for midlertidig bolig 2023-2024.

Kvalitet og kompetanse

Avvikshåndtering

Rapporterte avvik	Alvorlighetsgrad Høy		Alvorlighetsgrad Middels		Alvorlighetsgrad Lav		Ikke gradert		Totalsum
	antall	prosent	antall	prosent	antall	prosent	antall	prosent	
2020	15	1,2	263	21,1	961	77,3	3	0,2	1242
2021	4	0,2	475	23,1	1552	75,2	24	1,2	2055
2022	16	0,52	1071	34,5	2018	65	1	0,03	3106
2023	16	0,29	3301	60,7	2109	38,8	10	0,18	5436
2024 – første halvår	5	0,19	786	29,9	1824	69,4	16	0,61	2631

Tabell 39. Rapporterte avvik etter alvorlighetsgrad

Legemiddelhåndtering

Legemiddelhåndtering	Alvorlighetsgrad Høy	Alvorlighetsgrad Middels	Alvorlighetsgrad Lav	Totalsum
2020	5	94	602	702
2021	2	186	886	1074
2022	5	261	939	1205
2023	2	302	1251	1558
2024 – første halvår	0	212	951	1163

Tabell 40: Rapporterte avvik- legemiddelhåndtering

Fall

Fall	Alvorlighetsgrad Høy	Alvorlighetsgrad Middels	Alvorlighetsgrad Lav	Totalsum
2020	0	17	19	36
2021	0	6	15	21
2022	0	1	4	5
2023	0	17	19	36
2024 – første halvår	0	8	22	30

Tabell 41: Rapporterte avvik - fall

Vold og trusler om vold

Trusler om vold

Trussel om vold	Alvorlighetsgrad Høy	Alvorlighetsgrad Middels	Alvorlighetsgrad Lav	Totalsum
2020	0	3	7	10
2021	0	22	27	49
2022	2	56	56	114
2023	2	104	89	195
2024 – første halvår	0	91	51	142

Tabell 42: Rapporterte avvik – trussel om vold

Påført voldsskade

Påført voldsskade	Alvorlighetsgrad Høy	Alvorlighetsgrad Middels	Alvorlighetsgrad Lav	Totalsum
2020	1	9	7	17
2021	0	8	64	72
2022	0	142	139	281
2023	3	220	131	354
2024 – første halvår	1	139	54	194

Tabell 43: Rapporterte avvik – påført voldsskade

Velferdsteknologi – tildeling

Velferdsteknologi pr 30.06 2024	2021	2022	2023	Halvår 2024
Trygghetsalarm	1373	1405	1529	1587
Brann- og røykvarsler i tilknytning trygghetsalarm	247	156	145	145
E-lås	1357	1455	1504	1515
GPS	2	9	19	29
Medisindispensere	107	117	117	117(98)

Tabell 44: Antall vedtak om ulike typer velferdsteknologi

Digitalisering

Prosjekt	Beskrivelse
DigiMeg	En lett tilgjengelig og tilpasset plattform med et enkelt grensesnitt, utviklet til støtte for personer med ulike typer funksjonsnedsettelse. Arbeidet koordineres fra virksomheten personer med nedsatt funksjonsevne.
VR til opplæring	Kartlegge og teste ut å benytte VR-briller til simuleringstrening. Eksempler: - ABCDE, NEWS, ISBAR - Utfordrende adferd - Konflikthåndtering - Brannvern Arbeidet koordineres fra virksomheten personer med nedsatt funksjonsevne.
Timebøker - avtalefysioterapeuter	Digital søknadsportal og ventelisteoversikt for fysioterapitjenesten. Arbeidet koordineres fra virksomheten helse, rehabilitering og mestring.
Digitalt tilsyn /pasientvarsling	Bruk av kameraer med ulike innebygde sensorer for å våke over personer. Arbeidet koordineres fra FOU Velferd.

Asker
kommune

Hva er et mentorprogram?

En systematisk oppfølging
av - nyansatte eller
ansatte som har fått en
ny rolle - det første året.

Et tiltak for

- bærekraftig helsetjenester
- beholde og utvikle våre medarbeidere

Asker kommune deltar i

- læringsnettverk for mentorprogram i storbyer

Et læringsnettverk for storbyer;
Fredrikstad, Oslo, Kristiansand,
Bergen, Asker og Øygarden.

Mentorprogrammet skal gi nyansatte
en god start slik at de fortsetter i
jobben.

En nasjonal satsing

Asker
kommune

Mentorprogram i velferd

Får ansatte til å bli i jobben med mentorprogram

Det har vært fint å kunne sparre med Mette

Her slipper nyutdannede Gina å bli «kastet ut i det»

Mentorordning skal trygge nyansatte sykepleiere i kommunene

orsam
sykepl

Forankring

- Felles overordnet strategisk kompetanseplan for Asker kommune
- Strategisk kompetanse plan for Velferd (2023-2026)
- Prioritert og fått midler som utviklingsprosjekt fra Statsforvalter
- Søkt om nye tilskudd hos Helsedirektoratet for 2025

Pilot i Asker

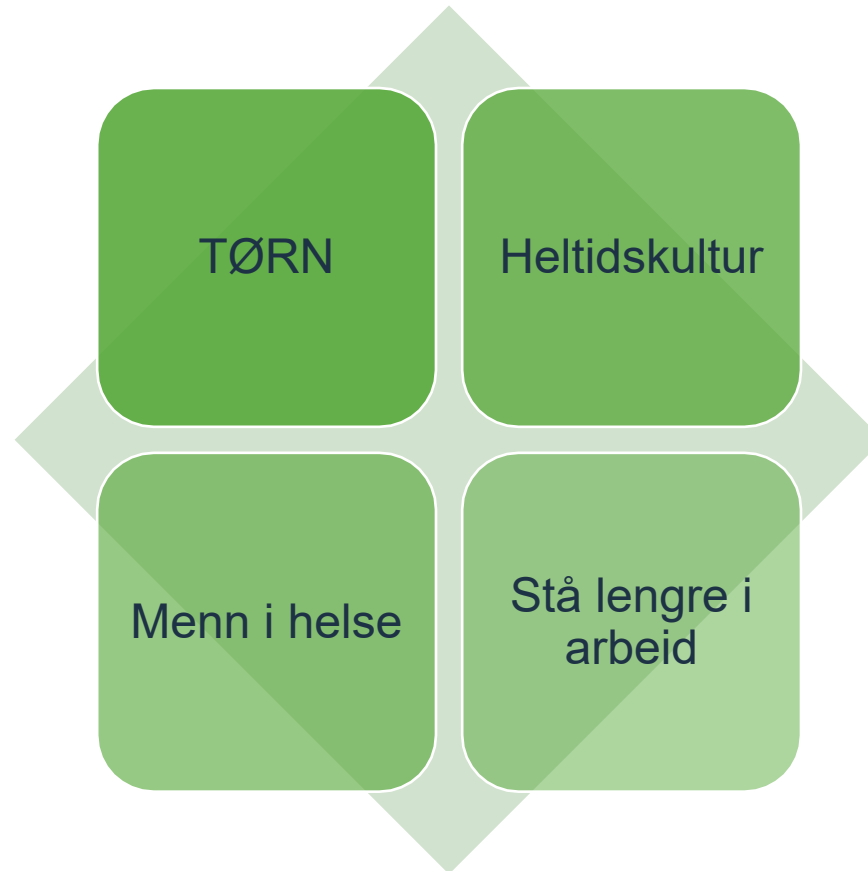
Fire piloter i prosjektperioden

- Tre i HO2
- En i tjenester for personer med funksjonsnedsettelse

Videre implementering

- Hele HO2
- Borgenbråten og Korpåsen

Sammenheng med andre prosjekter og utdanningsløp

Virker det da?

- Mindre bruk av vikarer
- Mindre turnover
- Mindre emosjonell belastning
- Forebygge sykefravær
- Mindre tidsbruk på rekruttering

Større trygghet

Inkludering og mestring

Bidrar til positivt arbeidsmiljø

Bidrar til sterkere følelse av fellesskap

Nyansatte kommer raskere inn i sine arbeidsoppgaver

Hva er mentorprogrammet største styrke?

«Etter at min ansatt er blitt mentor, har hun blomstret opp, hun tar mer ansvar. Hun har rett og slett vokst i rollen»

«Det er med på å motivere oss mentorer. Vi får følelsen av at vi utvikler oss faglig, og at vi er en del av å gjøre arbeidsplassen mer attraktiv»

«Trygg person som man kan støtte seg til. En som gir oppfølging, å ha en å prate om situasjoner og hendelser om»

Trygghet

«Flott å se at en person som tar seg av meg.. Det blir lett å snakke om alt jeg lurer på og må læres opp i. Så det ser jeg frem til»

Godt arbeidsmiljø

«Man må trives i jobben hvis man skal gjøre en god jobb»

Opplæring og oppfølging

Gir god oversikt over arbeidsoppgaver

Asker
kommune

Spørsmål ?

Asker
kommune

Velferd

Aud Hansen

Rammene i statsbudsjettet endrer ikke på vedtatt omstillingsprogram

- 2024: 120 mill. kroner
- 2025: 200 mill. kroner
- 2026: 150 mill. kroner

Totalt: 470 mill. kroner over 3 år

Asker
kommune

1. Kunnskapsgrunnlag, prioriteringskriterier
2. Medvirkning, prosess
3. Omstillingstiltak – ikke prinsipielle
4. Omstillingstiltak – prinsipielle

Kunnskapsgrunnlag Medvirkning

Omstilling og effektivisering 2020-2025

- Velferd har omstilt for 145 mill i perioden Velferd har redusert med 114 årsverk
- Endret kostnadsbilde, ståsted i henhold til kostratall og detaljert analyse.

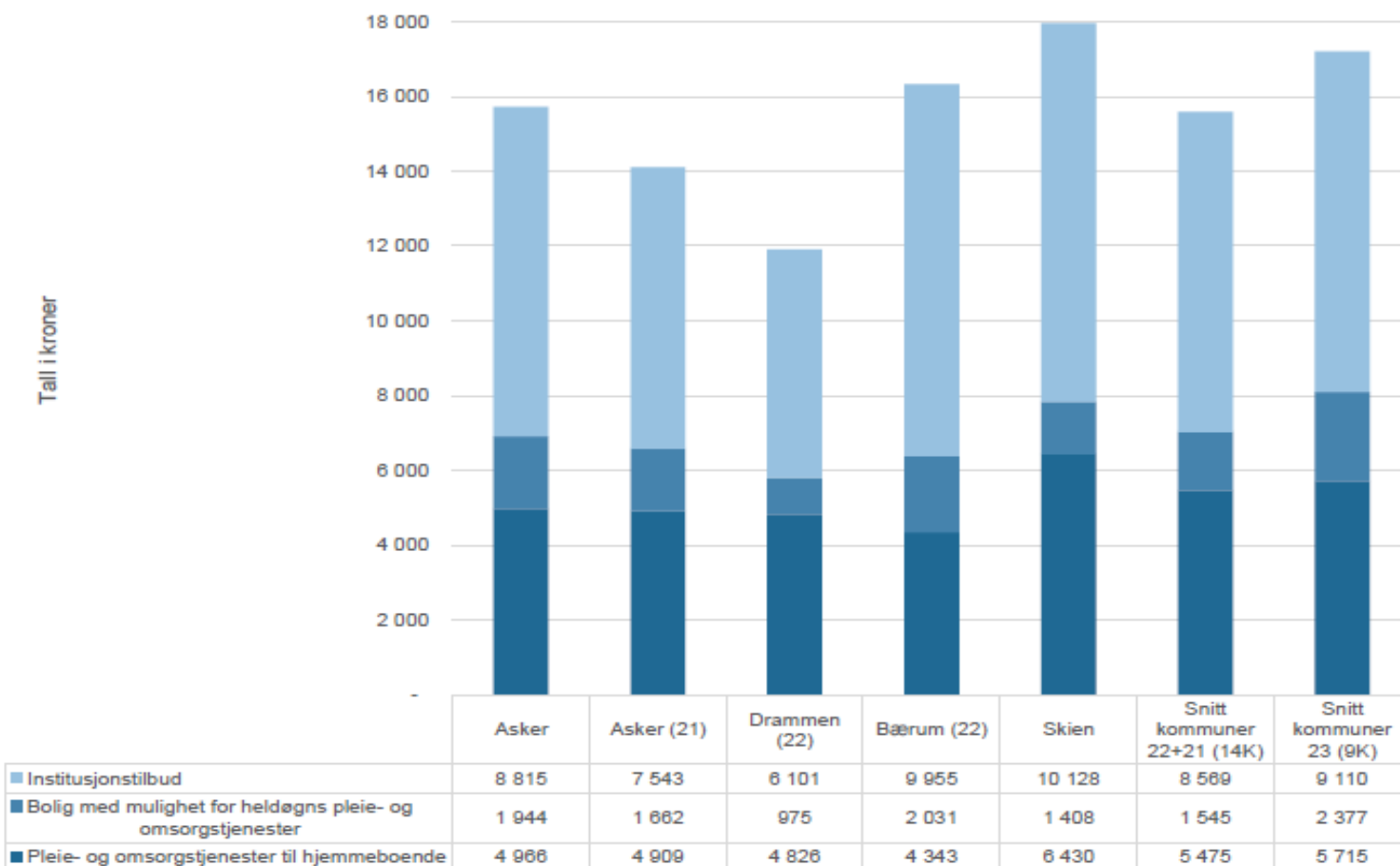

	Asker 2022	Asker 2023	Bærum	Drammen	Lillestrøm	Kostra- gruppe 12
Netto driftsutgifter per innbygger til aktivitet- og servicetjenester til eldre og pers. m/funksjons- nedsettelse (kroner)	1 408	1 324	1 549	1 147	1 621	1 488
Netto driftsutgifter per innbygger helse- og omsorgstjenester i institusjon (kroner)	9 173	8 483	9 986	7 726	7 706	9 481
Korrigerte brutto driftsutgift per mottaker av hjemmetjenester (kroner)	364 785	376 290	359 568	279 008	371 772	360 548
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester	23,4 %	21,5 %	23,4 %	27,9 %	24,1 %	24,2 %
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	9,1 %	9,0 %	11,2 %	8,7 %	8,1 %	11,2 %
Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere	8,2	8,8	9,6	9,1	8,3	9,3
Ergoterapeutårsverk per 10 000 innbyggere	5,4	4,7	5,3	1,5	3,9	5,9
Netto driftsutgifter per innbygger til økonomisk sosialhjelp	965	1 247	1 345	1 667	1 962	1 745
Nto driftsutgifter PLO i prosent av kommunens totale nto driftsutgifter	33%	32,5%	35,2%	32,1%	29,8%	32,6%
Andel brukere hjemmetjenester 0-66 år prosent	50,3	50,9	49,7	47,1	47,8	50,1
Teknisk handlingsrom pleie og omsorg gruppe 12: redusert fra 184 i 2022 til 16 i 2023						

2.1 Detaljert analyse Andre i hovedsak eldre

Totalutgifter til brukergruppen «Andre, i hovedsak eldre» er lavere enn snittet

Netto driftsutgifter til pleie og omsorg per innbygger korrigert for behov;
andre brukere, i hovedsak eldre

Figuren viser netto driftsutgifter fordelt på tjenester til målgruppen:

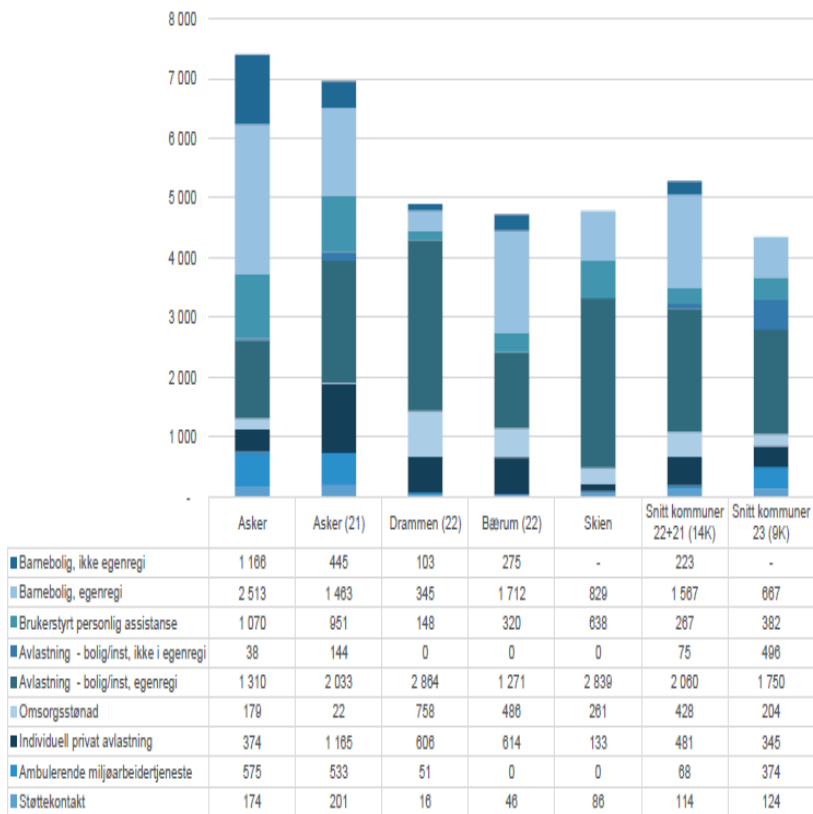
- ▶ Kommunens utgifter til brukergruppen «Andre, i hovedsak eldre » (netto) er lavere enn snittet. Kommunen har noe refusjoner fra ressurskrevende tjenester. Dette reduserer kommunens egeninnsats (netto driftsutgifter).
- ▶ Asker sine utgifter til hjemmeboende fremstilt som «Pleie- og omsorgstjenester til hjemmeboende» i figuren omhandler blant annet hjemmesykepleie, hjemmehjelp, støttekontakt, aktivitetstilbud, rehabilitering i hjemmet, velferdsteknologi, tjenester organisert som BPA mv. Kommunens utgifter er tydelig lavere enn snittet.
- ▶ Asker sine utgifter til boliger med mulighet for heldøgns pleie- og omsorgstjenester er tydelig lavere enn snittet. Kommunens utgifter til institusjon er lavere enn snittet.

0-17 år

2.2 Detaljert analyse utviklingshemning/utviklingsforstyrrelser

Høye kostnader- hovedvekten av kostnadene er knyttet til avlastning og barnebolig

Bruttodriftsutgifter for brukergruppen mennesker med utviklingshemning/utviklingsforstyrrelser (ikke fratrukket tilskudd ressurskrevende tjenester) til barn og unge per innbygger 0-17 år

Kilde: SSB, kommunenes kartlegging/regnskap og Agenda Kaupang

Tjeneste- og brukergruppeanalyse pleie og omsorg - innsikt og sammenligning mellom kommuner Agenda Kaupang

Figuren viser bruttodriftsutgifter fordelt på ulike tjenester:

- ▶ Utgiftene varierer mellom kommunene. Asker sine utgifter er markant høyere enn snittet.
- ▶ Asker har særlig høye kostnader knyttet til drift av barnebolig.
- ▶ Utgifter til avlastning i bolig og institusjon er noe lavere. Privat avlastning ligger på nivå med snittet. Utgiftene er redusert siden 2021.
- ▶ Kommunens utgifter til BPA er høyere enn snittet
- ▶ Kommunens utgifter til omsorgsstønad er svakt under snittet
- ▶ Utgifter til støttekontakt er høyere enn snittet
- ▶ Kommunens har høyere utgifter til ambulerende miljøarbeid enn de andre kommunene.

Endring fra 2021-2023:
Tydelig høyere kostnad til barnebolig

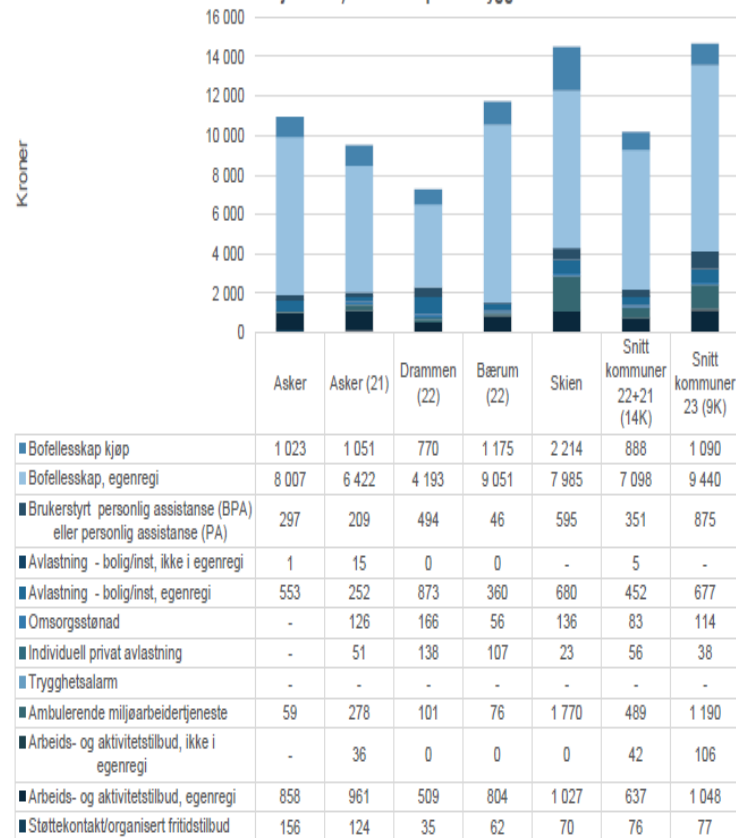
Over 18 år

2.2 Detaljert analyse utviklingshemning/utviklingsforstyrrelser

- Asker kommune har lavere enhetskostnader pr plass heldøgn omsorgsboliger (uten innværende års effekt)
- lavere på enhetskostnader arbeid/akt og ambulante tjenester

Bruttoutgifter i Asker er lavere enn snittet. Hovedvekten brukes på tjenester i bolig

Bruttodriftsutgifter for brukergruppen mennesker med utviklingshemning/utviklingsforstyrrelser (ikke fratrukket tilskudd ressurskrevende tjenester) til voksne per innbygger 18-67 år

Kilde: SSB, kommunenes kartlegging/regnskap og Agenda Kaupang

Tjeneste- og brukergruppeanalyse pleie og omsorg - innsikt og sammenligning mellom kommuner Agenda Kaupang

Figuren viser bruttodriftsutgifter fordelt på ulike tjenester:

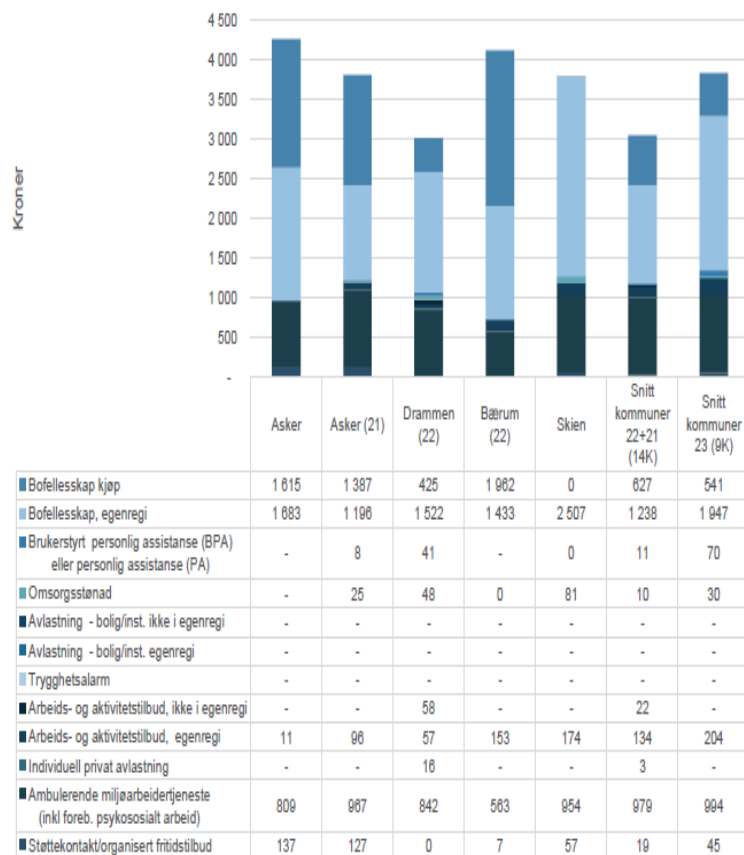
- ▶ Hovedvekten av utgiftene er knyttet til tjenester i boliger med heldøgns bemanning. Asker sine samlede utgifter er lavere enn snittet i referansegruppene. Utgiftene i Asker har økt siden 2021.
- ▶ Kommunen har lavere utgifter til tjenester organisert som BPA
- ▶ Asker har lavere samlede utgifter til avlastning HA0
- ▶ **Omsorgsstønad**
- ▶ Ressursbruken i ambulante tjenester er vesentlig lavere enn snitt, og redusert siden 2021
- ▶ Kommunens utgifter til aktivitetstilbudene er noe lavere enn snittet og redusert siden 2021.

Endring fra 2021-2023:
Høyere utgifter til tjenester i bolig

2.2 Detaljert analyse Psykisk helse og rus

Bruttoutgiftene til voksne er høyere enn snittet- hovedvekten brukes på boligtilbud

Drift. utg. psykisk helse og rus (ikke fratrukket tilskudd
ressurskrevende tjenester) til voksne per innbygger 18-67 år

Kilde: SSB, kommunenes kartlegging/regnskap og Agenda Kaupang

Tjeneste- og brukergruppeanalyse pleie og omsorg - innsikt og sammenligning mellom kommuner Agenda Kaupang

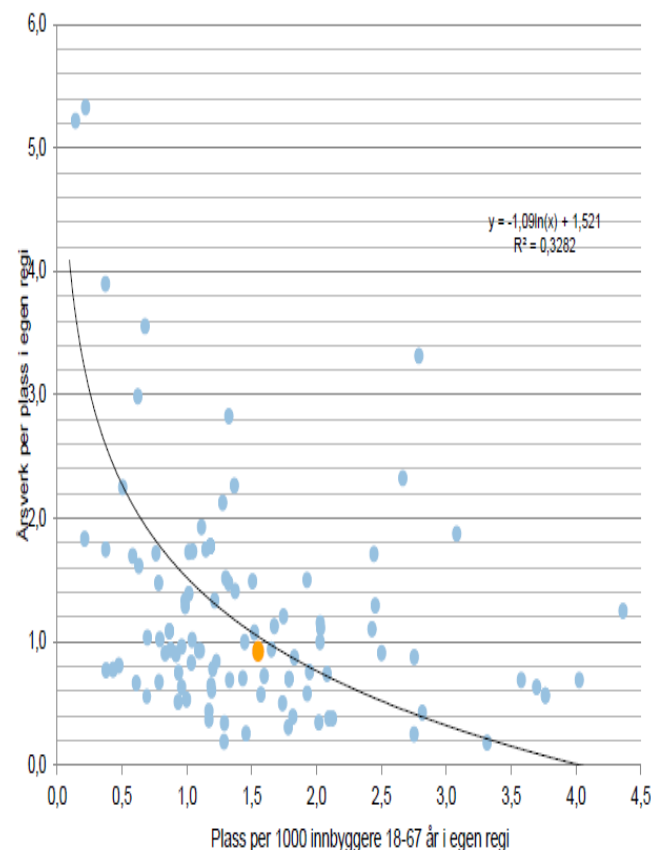
Figuren viser brutt driftsutgifter fordelt på ulike tjenester:

- ▶ Utgiftene varierer mellom kommunene både når man ser på utgiftene samlet sett, men også innenfor ulike deltjenester.
- ▶ Hovedvekten av utgiftene er relatert til tjenester i bolig. Asker har både utgifter til kjøp og i egen regi. De samlede utgiftene er høyere enn for snittet. Utgiftene i Asker har økt siden 2021.
- ▶ Asker har en lavere ressursbruk knyttet til arbeid og aktivitetstilbud enn det vi finner i de andre kommunene. Avviket er større enn det nedgangen i antall brukere tilsier. Dette indikerer en tydelig lavere ressursbruk per mottaker.
- ▶ De ambulante tjenestene i Asker, ambulerende miljøarbeider tjeneste, helsehjelp i hjemmet og forebyggende psykososialt arbeid, har en lavere ressursbruk enn det vi finner i de andre kommunene. Fra brukertellingen er det å anta at særlig det forebyggende arbeidet er med på å trekke dette ned
- ▶ Utgifter til støttekontakt er høyere enn snittet
- ▶ Asker har ikke oppgitt å ha utgifter til andre pleie- og omsorgstjenester overfor denne målgruppen.

2.3 Detaljert analyse Psykisk helse og rus

Asker har ikke spesielt få plasser i bolig i egenregi. Årsverk per plass er svakt under snittet

Psykisk helse og rus, boliger driftet av kommunen. (Asker kommune merket med oransje)

* (Referansegruppen tilsvarer ikke regresjonslinjen)

Tjeneste- og brukergruppeanalyse pleie og omsorg - innsikt og sammenligning mellom kommuner Agenda Kaupang

Figuren viser andel plasser per innbygger og årsverk per plass.

- ▶ Vi har tidligere vist at Asker har flere brukere som mottar tjenester i bolig enn snittet i referansegruppen totalt sett (kommunen egenproduserer 80 prosent av plassene). Figuren her viser at Asker ikke har få plasser i egen regi sett i forhold til innbyggere. Årsverk per plass er relativt normalt.
- ▶ Ser man på sammenhengen mellom andel plasser per 1000 innbyggere og årsverk per plass ser vi at det er store forskjeller. Årsverk per plass påvirkes og må forstås ut fra brukernes behov, men boligstruktur, organiseringen av tjenestene og vedtakspraksis har også stor innvirkning. Andel plasser per innbygger har også, som vist i figuren, betydning.

Noen kommuner kjøper tilbud som erstatning til egenproduksjon. Kommuner kjøper ofte tjenester for brukere som man ikke har kompetanse på å ivareta i egen regi og/eller fordi man mangler kapasitet i egen tjeneste. Årsverk og plasser til dette kommer ikke frem i figurene til venstre. Det gjør at kommuner som ivaretar dette i egen regi vil kunne ha både flere plasser, men også flere årsverk per plass enn kommuner som kjøper slike tilbud.

Grunnlag, prosess, medvirkning

Grunnlag

- Kostratall
- Detaljert analyse
- Total prosentvis andel av nto budsjett fra 2021-2024

Prosess

- Heldagssamlinger i ledergruppen Velferd, ledermøter
- Lokale prosesser i den enkelte virksomhet
- Samarbeid på tvers mellom vshl i utredninger mv
- Medvirkning, involvering på tjenestenivå og virksomhetsnivå

Omstillingstiltak av ikke prinsipiell karakter

Omstilling 2025 programområde velferd – tiltakspakke 1

Forvaltning og tjenester til personer med funksjonsnedsettelse	14.220
NAV	1.370
Forebygging, hjemmetjenester og institusjon	9.360
Psykisk helse og rus	11.650
Totalt	36.600

Virksomhet, tiltak

Velferdsforvaltningen

- KI – effektivisere saksbehandling, redusert støtte/stab
- Økt vederlagsinntekt

Heldøgn omsorg eldre

- Effektivisering av fysioterapi/aktiviteter

Hjemmebaserte tjenester

- Felles natt-team hjemmebaserte tjenester og heldøgn omsorg, Asker syd
- Avvikle koordinerende funksjoner

Virksomhet/tiltak

Helse, rehabilitering og mestring

- Bruk av KI tolketjenester, effektivisering
- Effektivisering smittevern og vaksinasjon ikke lovpålagte tjenester

Psykisk helse og rus

- Redusere omfang/timer utenbygdplasser
- Effektivisering lavterskeltilbud
- Omstrukturering av heldøgnsboliger og ambulante tjenester

Virksomhet, tiltak

Tjenester til personer med funksjonsnedsettelse

- Effektivisering av drift heldøgn boliger ved endrede fysiske rammebetingelser.
Tildele bolig etter kategorisering/profil
- Sambruk vikarer, redusert overtid, tilpasse bemanning til bolig og tjenestebehov.

NAV

- Redusere driftskostnader
- Økt bruk av gjenbruk v/støtte til etablering, redusert kostnad

Omstillingstiltak av prinsipiell karakter

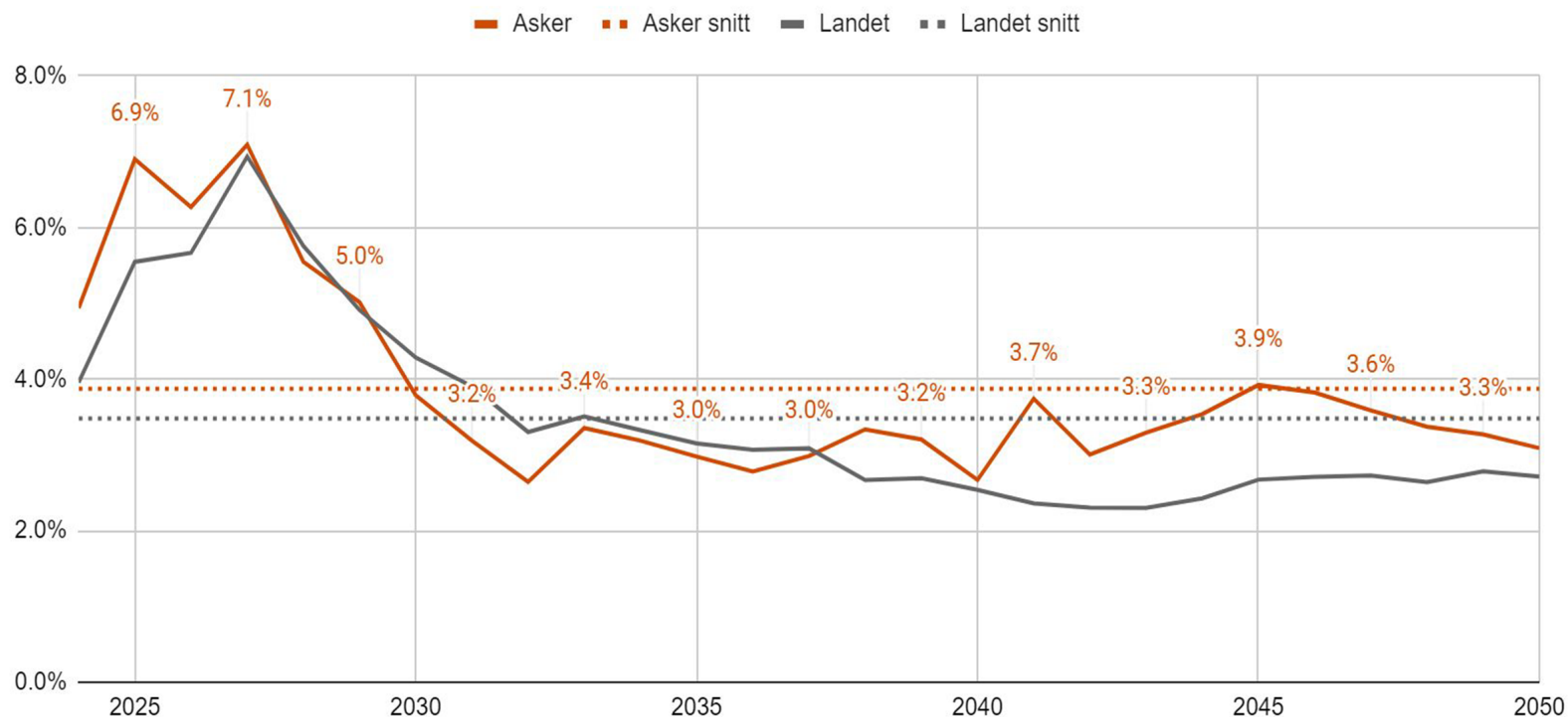

Asker
kommune

Trinnvis oppstart av sykehjem i Heggedal

Vekst i antall innbyggere over 80 år

- I perioden 2024-2050 vil antallet eldre over 80 år øke med ca. 3,9 prosent i snitt hvert år i Asker kommune. Tilsvarende tall for landet er ca. 3,5 prosent.
- Som grafen viser, vil veksten bli særlig stor de neste årene, og er forventet å ligge på over fem prosent årlig, frem mot 2030.
- I perioden 2025-2029 gj.sn vekst på 6,7%

2025-2029 på **6,65% totalt 27%**

2024: 4.834 2029: 6.134

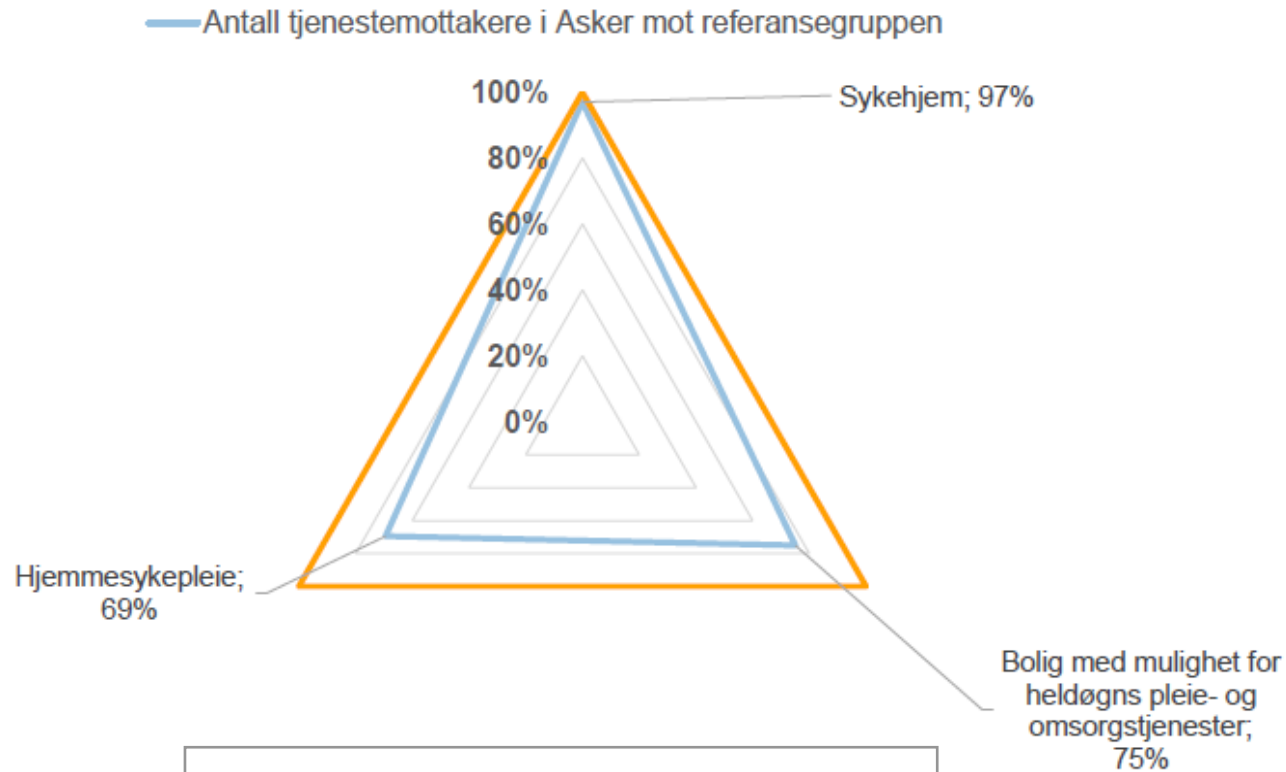
(2023-2024 4,9%)

Høyest vekst i 2025. 2026 og 2027

2.1 Detaljert analyse Andre i hovedsak eldre

Asker har en noe annerledes tjenesteprofil enn snittet i referansekommunene

Andel av innbyggere med tjenester i forhold til referansegruppen
(100%)

- 3 viktige faktorer: tilstrekkelig hjemmetjeneste, korttidsplasser og dagtilbud
- Sosiodemografiske forhold

For å indikere om Asker har en annen tjenesteprofil enn referansekommunene måles det antall brukere i forhold til referansegruppen for sykehjem, hjemmesykepleie og boliger med mulighet for døgntjenester.

Figuren viser praksis i Asker kommune sammenliknet med snittet i referansegruppen:

- ▶ Andel tjenestemottakere med hjemmesykepleie er 31 prosent lavere enn snittet.
- ▶ Andel tjenestemottakere med tilbud om bolig med mulighet for døgntjenester er 25 prosent lavere enn snittet.
- ▶ Asker kommune tildeler tjenester i institusjon til 3 prosent lavere andel av befolkningen enn snittet.

Friskere befolkning

- Økt andel 80+ som **ikke** mottar hjemmetjenester eller heldøgn omsorg.
2023: 70,7% 2024: 73,6%
- 80+ som bor hjemme: A: 90,9, L: 89%, B: 88%
- 67-74 i arbeid: A: 22,4%, L: 21,5

- Porteføljestyring – bolig og stedsutvikling, helseknutepunkt
- Program Velferd - personal, tidlig innsats, vedtaksbaserte tjenester, intern organisering

Beskrivelse

- Vedtatt sykehjem/boliger med ca. 100 plasser i Heggedal, med planlagt ferdigstillelse i 2027.
- Vil gjøre en løpende vurdering av tidspunkt for oppstart av plasser
- Anbefaler trinnvis oppstart:
 - 2027: 25 plasser
 - 2028: 50 plasser
 - 2029: 75 plasser
 - 2030: 100 plasser

Risiko, konsekvenser og forsvarlighet

- Eldre lever lenger og med bedre helse
- Kommunen har i dag tilstrekkelig kapasitet og sykehjemsdekning – korte ventelister og god kapasitet til å ta imot utskrivningsklare pasienter.
- Det vil ved behov være mulig å etablere flere plasser på kort varsel.
- Tiltaket krever erstatningstjenester

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Trinnvis oppstart av sykehjem i Heggedal	0	20 000	55 000	72 250

Asker
kommune

Avvikle avlastningstiltak for pårørende til hjemmeboende med demens

Beskrivelse

- Foreslår å avvikle avlastningstilbud for pårørende til hjemmeboende med demens.
- Utfordringer med å «rekruttere» aktuelle brukere.
- Pårørende etterspør i større grad ordinær avlastning i form av dagsenter e.l.

Risiko, konsekvenser og forsvarlighet

- Lav etterspørsel etter tilbudet – kommunen har ikke oppnådd målsettingen med tilbudet.
- Avvikling vurderes derfor som forsvarlig.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Avvikle avlastningstiltak for pårørende til hjemmeboende med demens	2 000	2 000	2 000	2 000

Asker
kommune

Avvikle fritidsklubber for personer med nedsatt funksjonsevne

Beskrivelse

- Avvikle to fritidsklubber for personer med funksjonsnedsettelse:
 - Klubb 84 (Nordre Bondi Gård)
 - Klubb Knuten (Røyken)
- Klubbene har til sammen åpent tre kvelder i uken, og har i gjennomsnitt 35 brukere hver uke.

Risiko, konsekvenser og forsvarlighet

- Brukere kan benytte øvrig fritidstilbud og aktiviteter i kommunen – både kommunale og frivillige tilbud
- Vurderer at en avvikling er forsvarlig.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Avvikle fritidsklubber for personer med nedsatt funksjonsevne	1 000	1 000	1 000	1 000

Asker
kommune

Redusere rehabiliteringsplasser ved CAN Altea

Beskrivelse

- Har avtale med Bærum kommune om kjøp av fire plasser.
- Foreslår å redusere avtalen til kjøp av to plasser.
- Søkere må oppfylle flere kriterier, og er noe friskere enn øvrige innbyggere som mottar rehabiliteringstilbud.

Risiko, konsekvenser og forsvarlighet

- Kan fortsatt tilby plasser til konkrete søkere i tråd med dagens etterspørsel.
- Innbyggere som trenger rehabilitering kan ivaretas av kommunens øvrige rehabiliteringstjenester.
- Kommunen har i dag ikke ventelister på øvrige døgnplasser.
- Vurderer at en avvikling er forsvarlig.

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusere rehabiliteringsplasser ved CAN Altea	1 750	1 750	1 750	1 750

Asker
kommune

Redusert tilskudd til VTA-bedrifter

Beskrivelse

- Kommunen har totalt 104 VTA-plasser fordelt på Asker Produkt, Jobbhuset og Arba.
- Statlig finansiering + kommunal andel på 25 prosent av statens kostnad per plass.
- Dagens kommunale tilskudd til Asker Produkt og Jobbhuset ligger vesentlig over minimumssatsen.
- Foreslår reduksjon i kommunalt tilskudd:
 - Asker Produkt: 0,7 mill. kroner (10 prosent)
 - Jobbhuset: 0,3 mill. kroner (5 prosent)

Risiko, konsekvenser og forsvarlighet

- Tilskuddet til Asker Produkt og Jobbhuset vil fortsatt ligge over minimumssatsen.
- Har ikke tidligere fått reduksjon i tilskudd.
- Forutsetter at reduksjon i tilskudd ikke medfører redusert antall plasser.
- Vurderer at tiltaket er forsvarlig

<i>Beløp i 1000 kr.</i>	2025	2026	2027	2028
Redusert tilskudd til VTA-bedrifter	1 000	1 000	1 000	1 000

Asker
kommune

Asker
kommune

Utvalg for velferd

Oppsummering av halvårsrapport og status i arbeid med e-helse og digitalisering i Velferd

Agenda for gjennomgangen

Velferdsteknologi -
tildeling

Tryggere hverdag 2.0

Prioriterte digitale
løsninger (KS)

Plan for digitalisering og
e-helse i velferd

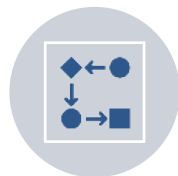
Nettverksarbeid

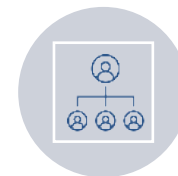
IKT-porteføljen for
2025

Status for ulike
velferdsteknologiske
tiltak i kommunen

Helhetlig
tjenestemodell

Ny organisering FOU

Velferdsteknologi – tildelt pr 30.06.2024

Velferdsteknologi	2021	2022	2023	1. halvår 2024
Trygghetsalarm	1373	1405	1529	1587
Brann- og røykvarsler i tilknytning trygghetsalarm	247	156	145	145
E-lås	1357	1455	1504	1515
GPS	2	9	19	29
Medisindispensere	107	117	117	117(98)

Tryggere hverdag 2.0

Digital hjemmeoppfølging

Hele eller deler av et behandlingstilbud foregår uten fysisk kontakt. Kommunikasjon og deling av data mellom pasient/tjenestemottaker og helsetjeneste skjer digitalt.

Rådgivning, tjenesteinnovasjon og KI

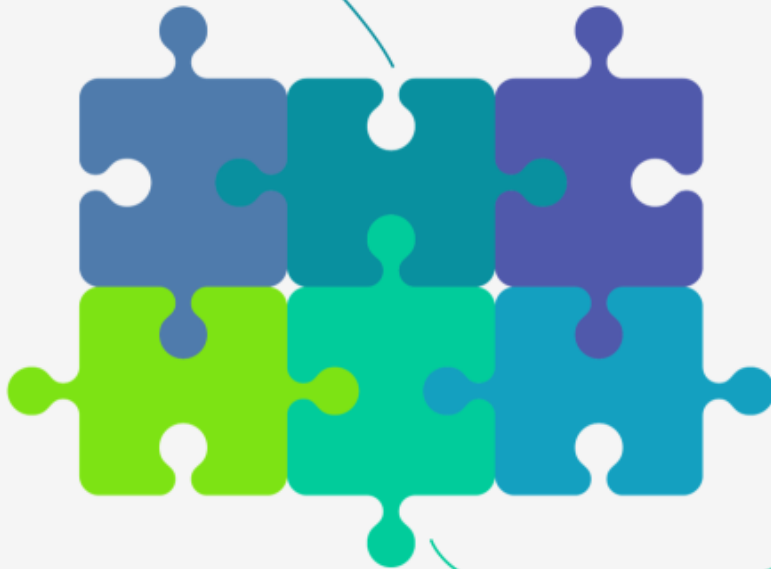

Økt bruk av kunstig intelligens (KI) for å utnytte dagens og fremtidens helseteknologi på best mulig måte. Leverandør bistår som rådgiver i forbindelse med prioritering av nye tjenester, valg av teknologi, sikre forutsigbare driftskostnader, samt teknisk og funksjonell brukerstøtte. I tillegg ønskes det mer fokus og økt modenhet på datadreven beslutningsstøtte.

Teknisk installasjon og support

Teknisk installasjon/montering, opplæring til brukere og ansatte, drift og vedlikehold, support til brukere og ansatte, samt avslutning og demontering.

Velferdsteknologi

Trygghetsvarsling hjemme, pasientvarsling på institusjon, samt kollegavarsling på institusjon og boliger. Det skal sikre at rett hjelp mottas til rett tid, på rett lokasjon. Dette inkluderer også fysisk og digital tilgang til boliger, lokalisering, medisineringsstøtte og varsling gjennom sensorteknologi, sikre kommunikasjon mellom ansatte, samt kommunikasjon mellom beboer og ansatt.

Responstjenester

Øke tryggheten, sikkerheten og selvstendigheten til brukerne, samt å avlaste hjemmetjenesten og andre relevante tjenesteytere.

Utrykningstjenester

Bemannet utrykningstjeneste som rykker ut på bestilling fra responstjenesten 24/7/365. Skal kunne dekke behov for hjemmeboende og behov på omsorgs- og velferdsboliger

Prioriterte digitale løsninger (KS)

5 områder for felles plan og rammeverk

Innbyggertjenester

**Digitale
fellesløsninger**

**Velferdsteknologi og
digital
hjemmeoppfølging**

Legemidler

Digital samhandling

Anbefalte innføringsklare løsninger

Kjernejournal

DigiHelse

Elektronisk medisineringsstøtte

Lokaliseringstjeneste

Elektronisk dørlås

Digital trygghetsalarm

Digital hjemmeoppfølging

Skatt- og inntektsopplysninger

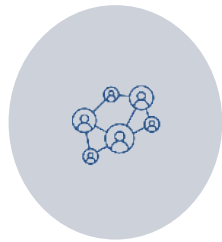

Plan for digitalisering og e-helse

Formålet med planen:

- Gi retning for videre arbeid med digitalisering og e-helse
- En del av tjenesteutviklingen i Velferd

Nettverksarbeid

DigiViken og kommunenettverk

- Skal støtte kommuner som skal innføre velferdsteknologi og digital hjemmeoppfølging.
- Alle landets regioner har egen koordinator i nettverket.
- Regionale digitaliseringsnettverkene har strategisk og koordineringsansvar i regionen
- Tett samarbeid

HelseHub

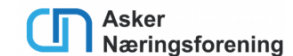

En felles HelseHub skal være en pådriver for utviklings-prosjekter som løfter frem og skaper synergier innen helserelatert forskning og innovasjon i regionen.

Partnere:

Samarbeidspartnere:

CoTech – samskapt helseteknologi

CoTech bygger et regionalt, ledende tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid innen **digital helse og teknologi** mellom helsenæringen, helsetjenestene og USN, som får nasjonal betydning og internasjonal anerkjennelse.

Samarbeidet skal øke kapasitet med tanke på

- 1) **regional og nasjonal næringsutvikling** rettet mot et nasjonalt og internasjonalt marked,
- 2) bærekraftig **digital omstilling** i offentlige og private helsetjenester,
- 3) **kompetanse og kunnskap** som kommer helsenæringen, befolkningen, politikere, pasienter og pårørende, helsepersonell og studenter til gode.

På lengre sikt er det et mål at **CoTech** danner grunnlag for et Senter for forskningsdrevet innovasjon.

IKT- porteføljen for 2025

Prosjekt	Beskrivelse
DigiMeg	En lett tilgjengelig og tilpasset plattform med et enkelt grensesnitt, utviklet til støtte for personer med ulike typer funksjonsnedsettelse. Arbeidet koordineres fra virksomheten personer med nedsatt funksjonsevne.
VR til opplæring	Kartlegge og teste ut å benytte VR-briller til simuleringstrening. Eksempler: - ABCDE, NEWS, ISBAR - Utfordrende adferd - Konflikthåndtering - Brannvern Arbeidet koordineres fra virksomheten personer med nedsatt funksjonsevne.
Timebøker - avtalefysioterapeuter	Digital søknadsportal og ventelisteoversikt for fysioterapitjenesten. Arbeidet koordineres fra virksomheten helse, rehabilitering og mestring.
Digitalt tilsyn /pasientvarsling	Bruk av kameraer med ulike innebygde sensorer for å våke over personer. Arbeidet koordineres fra FOU Velferd.

Samlet portefølje - Velferd

Prosjekt	Virksomhet	Investering 2025	Prioritet
Ruteoptimalisering (side 4-5)	Hjemmetjenesten	1.500.000	Høy
Tilgjengelige kvalitetsvariabler i fastlegeordningen	Helse, rehabilitering og mestring		Avventer
Digital aktivitetskalender (VilMer)	Heldøgnsomsorg 2 (og 1), psykisk helse og rus		Avventer Risenga tester ut
Digitale samhandlingstavler (risikotavler)	Heldøgnsomsorg 2 (og 1)		Avventer Pilotere HO2
Ernæring hjemmeboende (Matilda)	Heldøgnsomsorg 2 (og 1)		Avventer
DigiMeg (side 6-7)	Personer med funksjonsnedsettelse 1 og 2	63.000	Høy
Medisinkabinett	Heldøgnsomsorg 2 (og 1)		Avventer Testes HO1 og HO2
Kontaktløs multiparameter pasientmonitor	Heldøgnsomsorg 2 (og 1)		Avventer
VR til opplæring (side 8-9)	Personer med funksjonsnedsettelse 1 og 2, psykisk helse og rus - alle virksomheter	124.000	Høy
Timebøker - avtalefysioterapeuter (side 10-11)	Helse, rehabilitering og mestring	872.000	Høy
Digitalt tilsyn /pasientvarsling (side 12-13)	HO1 og 2 (fase 1 med heldøgn, fase 2 hjemmeboende)	1.400.000	Høy
Totalt		3.959.000	

Status for ulike velferdsteknologiske tiltak i kommuner

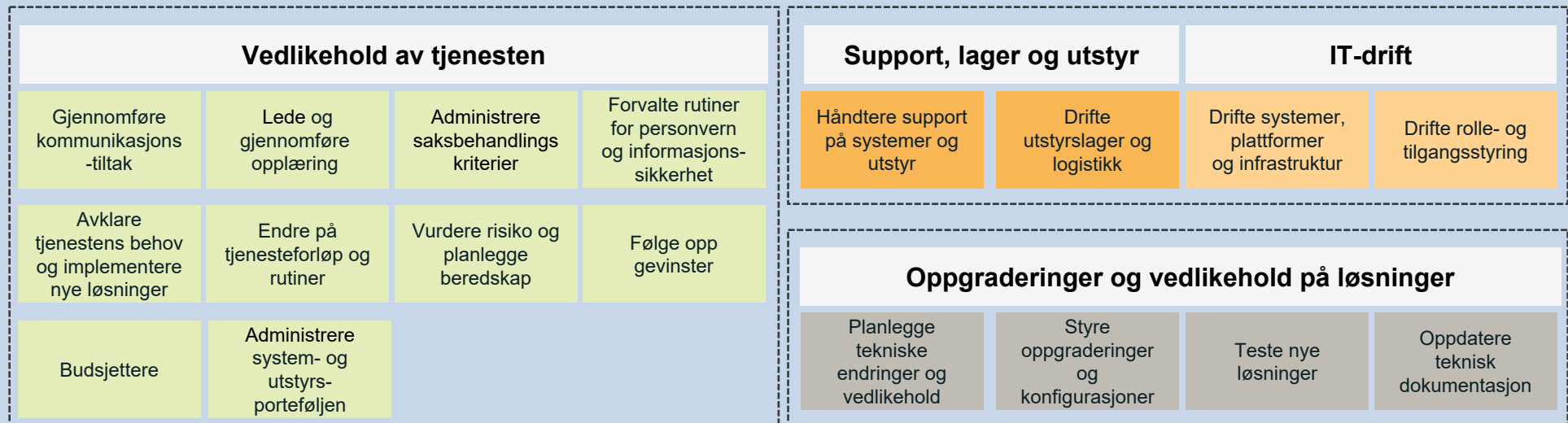
- Digital hjemmeoppfølging
- Digital innbyggerdialog
- Digitalt tilsyn (institusjon/bolig)
- Digitalt tilsyn hjemmeboende
- Kompetanseheving velferdsteknologi
- Digital sårtjeneste

Helhetlig tjenestemodell

Oppgaver for å sette teknologi ut til bruker, sørge for respons, uttrykning og evaluering

Løpende kommunale oppgaver

Anskaffelser og avtaleforvaltning

Gjennomføre anskaffelser og avrop på avtaler

Forvalte avtaler

Ny organisering FOU Velferd fra 2024

FOU Velferd ble tatt ut av Senter for innovasjon og læring og organisert direkte under kommunalsjef for velferd.

Systemansvarlig for velferdsteknologi og rådgiver for velferdsteknologi som tidligere var organisert i velferdsforvaltningen er nå organisert i FOU velferd.

Totalt 6 ansatte i FOU Velferd hvor to ansatte jobber med utvikling og implementeringsarbeid og to jobber med drift av teknologi

Asker
kommune

Saksframlegg

Arkivsak
23/19880-32

Saksbehandler
Hilde Orven Haugstad

Behandles av

Møtedato

Utvalg for velferd

29.10.2024

Godkjenning av protokoll 24.09.24

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Protokoll utvalg for velferd 24.09.24 godkjennes slik den foreligger.

1. Sammendrag og konklusjon

Protokoll utvalg for velferd 24.09.24 ligger vedlagt.

Cecilie Lindgren
leder i utvalg for velferd

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Møteinnkalling

Utvalg

Utvalg for velferd

Dato

29.10.2024 kl. 17:00

Sted

Asker rådhus

Merknad

Eventuelt forfall må meldes snarest på e-post:

Politisk.sekretariat@asker.kommune.no

Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra møtesekretær.

Tema/presentasjon

- Tilleggsinnstilling
- Halvårsrapport velferd 2024

Sakskart

Saker til behandling

30/24 23/19880-32 Godkjenning av protokoll 24.09.24

31/24 24/16182-1 Svar på verbalvedtak - Bruk av konkurranseutsetting og samarbeid med eksterne som virkemidler i omstillings- og effektiviseringsprosesser

32/24 24/09805-5 Verbalvedtak nr. 5 (2022-2025) og nr. 3 (2023-2026) - videreutvikling av Aktive lokalsamfunn

33/24 24/16620-1 Halvårsrapport 2024 - Velferd

Referatsaker

Asker, 17.10.2024
Cecilie Lindgren
Leder i utvalg for velferd

Møteprotokoll

Utvalg for velferd

Dato	Tid	Sted
29.10.2024	17:00 – 20.25	Asker rådhus

Møtet ble ledet av Cecilie Lindgren.

Til stede:

Funksjon	Navn	Møtte for
Leder i utvalg	Cecilie Lindgren (H)	
Nestleder	Vanessa V. Nystedt (H)	
Utvalgsmedlem	Julius Kvello Mellgren (H)	
Utvalgsmedlem	Kay Arne Sørensen (H)	
Utvalgsmedlem	Trond Jerve (H)	
Varamedlem	Arne Dessen (H)	Thor Steinar Haaseth (H)
Utvalgsmedlem	Karin Ståhl Woldseth (FrP)	
Varamedlem	Gunn-Torill H. Mathisen (V)	Gro Buttingsrud (V)
Utvalgsmedlem	Jørn Nygren (A)	
Utvalgsmedlem	Une Borg Kjølseth (SV)	
Utvalgsmedlem	Bård-Kjetil Dahl (R)	

Forfall:

Thor Steinar Haaseth (H)
Gro Buttingsrud (V)

Kommunedirektørens representant Aud Hansen

Protokollfører Hilde Haugstad

Det var ingen merknader til innkalling og habilitet.

Møtet ble satt med 11 medlemmer.

Saksliste

Side

Saker til behandling

30/24	23/19880-32	Godkjenning av protokoll 24.09.24	3
-----------------------	-------------	-----------------------------------	---

31/24	24/16182-1	Svar på verbalvedtak - Bruk av konkurranseutsetting og samarbeid med eksterne som virkemidler i omstillings- og effektiviseringsprosesser	3
-----------------------	------------	---	---

32/24	24/09805-5	Verbalvedtak nr. 5 (2022-2025) og nr. 3 (2023-2026) - videreutvikling av Aktive lokalsamfunn	5
-----------------------	------------	--	---

33/24	24/16620-1	Halvårsrapport 2024 - Velferd	6
-----------------------	------------	-------------------------------	---

Referatsaker

Saker til behandling

30/24 Godkjenning av protokoll 24.09.24

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for velferd	29.10.2024	30/24

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Protokoll utvalg for velferd 24.09.24 godkjennes slik den foreligger.

Behandling

Enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Protokoll utvalg for velferd 24.09.24 godkjennes slik den foreligger.

[Lagre vedtak]

31/24 Svar på verbalvedtak - Bruk av konkurranseutsetting og samarbeid med eksterne som virkemidler i omstillings- og effektiviseringsprosesser

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for oppvekst	29.10.2024	48/24
2 Utvalg for velferd	29.10.2024	31/24
3 Utvalg for samfunnstjenester	31.10.2024	36/24
4 Utvalg for medborgerskap	31.10.2024	37/24

5 Formannskapet
6 Kommunestyret

05.11.2024 154/24
12.11.2024

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Kommunedirektøren sin redegjørelse tas til orientering.

Behandling

Leder Cecilie Lindgren (H) innledet kort til saken.

Rådgiver Linda Vindenes orienterte og svarte på spørsmål.

Karin S. Woldseth (FrP) fremmet følgende alternative forslag:

Saken sendes tilbake, og utvalget ber kommunedirektøren følge opp verbalforslaget videre og utrede i tråd med den politiske intensjonen. Saken bør belyse følgende på de aktuelle områdene:

- a) *Drift av badene:*
Alternative driftsformer og ulike konsekvenser av disse skal belyses. Herunder om for eksempel kommunale aksjeselskap eller foretak kan gi gevinster. Deler av drift eller tiltak som kan tenkes konkurranseutsatt skal belyses.
- b) *Renovasjon:*
Tilbud, omfang og pris på ulike tilbydere skal vurderes. Herunder også grep rundt fallende gjenvinningsgrad og hvilke konsekvenser brukerbetaling har hatt.
- d) *Tekniske tjenester:*
Alternativ driftsform av tjenestene Asker drift leverer, og om det er områder som fortsatt kan utsettes for konkurranse. Alternativer for kjøretøypark skal også belyses.
- e) *Institusjoner/bofellesskap:*
Vurdering av konkurranseutsetting og muligheten for private eller ideelle Til å overta driften av kommunale aktuelle helse og omsorgsinstitusjoner. Herunder for eksempel driften av det nye sykehjemmet i Heggedal.

Saken om innbyggertorgene ansees kvittert ut gjennom kommunedirektørens tilleggsinnstilling til handlingsprogrammet for 2025.

Woldseths (FrP) ble satt opp mot innstillingen og falt med 1 stemme (Woldseth, FrP)

Vedtak

1. Kommunedirektøren sin redegjørelse tas til orientering.

[Lagre vedtak]

32/24 Verbalvedtak nr. 5 (2022-2025) og nr. 3 (2023-2026) - videreutvikling av Aktive lokalsamfunn

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	24.10.2024	27/24
2 Ungdomsrådet	24.10.2024	39/24
3 Utvalg for oppvekst	29.10.2024	49/24
4 Utvalg for velferd	29.10.2024	32/24
5 Utvalg for medborgerskap	31.10.2024	42/24

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Sak om videreutvikling av Aktive lokalsamfunn tas til orientering.

Behandling

Leder Lindgren (H) innledet kort til saken.

Direktør Christer Best Gulbrandsen orienterte om Aktive lokalsamfunn og svarte på spørsmål.

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Sak om videreutvikling av Aktive lokalsamfunn tas til orientering.

[Lagre vedtak]

33/24 Halvårsrapport 2024 - Velferd

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for velferd	29.10.2024	33/24

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Halvårsrapport 2024 for velferd tas til orientering

Behandling

Virksomhetsleder Anne Cathrine Garder og rådgivere Eli Sofie Berg og Svetlana Ssanova orienterte videre saken.

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Halvårsrapport 2024 for velferd tas til orientering

[Lagre vedtak]

Referatsaker

1.	Direktør for velferd Aud Hansen orienterte om tilleggsinnstillingen til HP 2025-2028
2.	Kommunalsjef velferd Cathrine Retvedt svarte på spørsmål fra Julius Mellgren (H) om drift Kloppedalen Bofelleskap.
3.	Rådgiver Nanette Bohn orienterte om Husbanken prosjektet.
4.	Rådgiver Kristin Opsahl svarte på spørsmål fra Une Borg Kjølseth (SV) om medisindispensere og ensomhet.
5.	Rådgiver Kristin Opsahl svarte på spørsmål fra Une Borg Kjølseth (SV) om plan for selvmordsforebygging og kommunens tilbud.

Saksframlegg

Arkivsak
23/19880-32

Saksbehandler
Hilde Orven Haugstad

Behandles av

Møtedato

Utvalg for velferd

29.10.2024

Godkjenning av protokoll 24.09.24

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Protokoll utvalg for velferd 24.09.24 godkjennes slik den foreligger.

1. Sammendrag og konklusjon

Protokoll utvalg for velferd 24.09.24 ligger vedlagt.

Cecilie Lindgren
leder i utvalg for velferd

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksprotokoll

Arivsak
23/19880

Saksbehandler
Hilde Orven Haugstad

Behandlet av
1 Utvalg for velferd

Møtedato **Saksnr.**
29.10.2024 30/24

Godkjenning av protokoll 24.09.24

Utvalg for velferd har behandlet saken i møte 29.10.2024 sak 30/24

Behandling

Enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Protokoll utvalg for velferd 24.09.24 godkjennes slik den foreligger.

Saksframlegg

Arkivsak
24/16182-1

Saksbehandler
Linda Vindenes

Behandles av

Utvalg for oppvekst
Utvalg for velferd
Utvalg for samfunnstjenester
Utvalg for medborgerskap
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

29.10.2024
29.10.2024
31.10.2024
31.10.2024
05.11.2024
12.11.2024

Svar på verbalvedtak - Bruk av konkurranseutsetting og samarbeid med eksterne som virkemidler i omstillings- og effektiviseringsprosesser

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Kommunedirektøren sin redegjørelse tas til orientering.

1. Sammendrag

Handlingsprogram 2024-27 ble vedtatt av kommunestyret 12. desember 2023, sak 77. Ved behandlingen av saken ble det vedtatt 13 verbalvedtak. Denne saken følger opp verbalvedtak nr. 11 «*Omstilling og effektivisering*».

I vedtaket bes kommunedirektøren redegjøre for bruk av virkemidlene konkurranseutsetting og samarbeid med eksterne, private og frivilligheten i forbindelse med kommunens omstillings- og effektiviseringsarbeid. Vedtaket peker på fem konkrete tjenester som ønskes særlig belyst:

- a) Drift av badene
- b) Renovasjon
- c) Innbyggertorgene
- d) Tekniske tjenester
- e) Institusjoner/bofellesskap

Denne saken gir en redegjørelse for status for bruk av virkemidlene med særlig fokus på de fem tjenestene som er fremhevet i verbalvedtaket.

Kommunedirektørens anbefaling

Nye og innovative verktøy for tjenesteutvikling og samarbeidsformer utforskes kontinuerlig. Tjenesteutvikling og -effektivisering vil ha stort fokus i tiden fremover med sikte på å løse samfunnsflokene og kommunens økonomiske situasjon.

Kommunedirektøren legger ikke frem forslag om konkurranseutsetting av nye tjenester i denne saken. Slike grep vil kreve nærmere utredninger både med hensyn til organisatoriske, juridiske og økonomiske konsekvenser. Tjenester som er kontraktsstyrte, omfattes ikke av innsparings- og effektiviseringstiltak. Eventuelle fremtidige utredninger om anbudskonkurranse bør følgelig vurderes i nær sammenheng med det øvrige omstillings- og effektiviseringsarbeidet.

2. Saksopplysninger

2.1 Sentrale begreper

Konkurranseutsetting av offentlige tjenester innebærer at et offentlig organ legger drift av tjenester ut på anbud slik at private leverandører kan konkurrere om å tilby tjenestene. Til forskjell fra privatisering, vil kommunen fortsatt være ansvarlig for innholdet i og finansieringen av konkurranseutsatte tjenester.

Benchmarking og/eller målestokkonkurranse er metoder for å sammenligne tjenester mot «beste praksis» i bransjen eller mot sammenlignbare leverandører. Sammenligning kan skje eksternt mellom ulike kommuner eller mellom kommune og privat aktører. To enheter i samme organisasjon kan også sammenlignes, for eksempel nøkkeltall fra driften av to sykehjem.

Uavhengig av metode, må det utarbeides standardiserte parametere som grunnlag for å vurdere effektiviseringspotensialer og kvalitet i tjenestene. Asker kommune er en del av ASSS-nettverket (Aggregerte styringsdata for samarbeidende storkommuner) som bidrar til læring og utvikling i partnerskap mellom kommunene og KS. Nettverket utvikler sammenlignbare styringsdata til bruk ved utvikling av tjenestetilbudet og utveksler erfaringer om «beste praksis» innenfor ulike tjenesteområder.

Fritt brukervalg innebærer at brukerne fritt kan velge mellom kommunal og privat tjenesteleverandør. De private leverandørene følges opp gjennom kontraktsstyring.

Konkurranseeksponering benyttes som en samlebetegnelse for konkurranseutsetting, benchmarking/målestokkonkurranse og fritt brukervalg.

Tjenesteleverandørkontrakter er kontrakter mellom en offentlig oppdragsgiver og en privat eller ideell leverandør som spesifiserer hvilke tjenester som skal leveres, samt betingelsene for leveransen.

2.2 Gjeldende regelverk og overordnede føringer

Lovverket gir rammer for konkurranseutsetting av offentlige tjenester, benchmarking og etablering av fritt brukervalg. Vedlagte rapport «*Aktuelt regelverk*» ([vedlegg 1](#)) har kommentarer og lenker til de aktuelle lovene.

Det er fra ulike regjeringer utarbeidet en rekke offentlige utredninger knyttet til konkurranseutsetting av tjenester og fritt brukervalg. Vedlagte rapport ([vedlegg 2](#)) gir oversikt og lenker til de mest sentrale utredningene og veiledere i senere tid.

Regjeringen Støre oppnevnte Avkommersialiseringsutvalget i 2022 med sikte på å utrede mulig utfasing av kommersiell drift i skattefinansierte velferdstjenester. Utvalget leverte delrapporten [NOU 2024:1 Definisjon og registrering av ideelle velferdsaktører](#) i januar 2024, og hovedrapporten [NOU 2024:17 Kommersielle og ideelle aktørers rolle i fellesskapets velferdstjenester](#) i august 2024.

NOU 2024:17 har forslag til nye tiltak innenfor områdene barnevern, barnehager, skole, asylmottak, arbeidsmarkedstiltak, spesialisthelsetjenesten og eldreomsorg.

Utredningen sammenfatter de ti forslagene slik (se side 364):

- *Bedre ivaretagelse av personer i særlig sårbare situasjoner*
- *Styrke offentlig og ideell drift*
- *Konkrete verktøy for innsyn og kontroll*
- *Bedre statistikk og mer kunnskap*

2.3 Bakgrunn og status for organisering av tjenester i Asker

Asker kommune kan i stor grad velge mellom ulike styringsmodeller for å løse samfunnsoppdrag og -oppgaver. De viktigste er linje-, eier- og kontraktsstyring. Utviklingen de siste årene går likevel i retning av mer prosjekt-, program-, portefølje- og samstyring med sikte på å løse samfunnsutfordringer. Tjenester som innbefatter offentligrettslig myndighetsutøvelse omfattes av linjestyring i basistjenestene.

De tidligere kommunene Asker, Røyken og Hurum hadde ulike tilnærminger til konkurranseutsetting av virksomheter og tjenester bl.a. innenfor områdene helse og omsorg og kommunaltekniske tjenester. Kommunene hadde også ulik profil for bruk av aksjeselskap, kommunale foretak (KF) og stiftelser.

Någjeldende organisering av de kommunale tjenestene i nye Asker kommune ble vedtatt av fellesnemnda 23.2.2018, sak 13. Fellesnemnda sitt vedtak la opp til en gradvis harmonisering av tjenestene og innebar at flere konkurranseutsatte tjenester, samt etablerte aksjeselskaper, KF og stiftelser ble tilbakeført til basisorganisasjonen.

I saken fra 2018 ble de tre tidligere kommunene enige om ni vurderingskriterier for videre organisering av tjenestene i Asker kommune:

1. Demokratisk styring og kontroll
2. Samfunnsutvikling/beredskap
3. Helhetlig tjenesteproduksjon og samhandling
4. Økonomi og ressursoptimalisering

5. Kvalitet på øvrig tjenesteproduksjon
6. Kompetanse, innovasjon, digitalisering og miljø
7. Ansattes rettigheter
8. Transaksjonskostnader
9. Styrings-, risiko-, og kostnadskontroll

Utvikling av Asker kommune sine tjenester skjer med utgangspunkt i vedtatte strategiske planer og påfølgende rapportering. Mål- og resultatstyring med tydelige mål og prioriteringer er avgjørende for å sikre bærekraftige tjenester.

God ledelse og helhetlig virksomhetsstyring skal sikre effektiv drift av tjenestene. Strategisk styring og systematisk forbedringsarbeid skjer i basisorganisasjonen der det tverrsektorielle samarbeidet også inngår. Tjenesteutvikling og innovasjon kan ha sitt grunnlag i basisorganisasjonen, men prosessene og gevinstene vil ofte bli til gjennom prosjekt-, portefølje- eller samstyring med eksterne aktører.

a) Drift av badene

Badene i Asker driftes pr. i dag i egenregi. Kommunestyret behandlet sak om fremtidig organisering av de kommunale badene i møte 14.6.2022, sak 54. Det ble truffet vedtak om at badene skulle organiseres i basisorganisasjonen. Askerbadet KF ble vedtatt oppløst i samme sak.

Partiene Høyre FrP, Venstre og KrF fremmet to verbalforslag i forbindelse med kommunestyrets behandling av HP 2024-26 13.12.2022, sak 114:

- Verbalvedtak nr. 7: *«Kommunedirektøren bes om å igangsette en utredning om fordeling og drift av vannflater, stupetårn, halltid og andre ressurser samt priser og prissatser».*
- Verbalvedtak nr. 8: *«Kommunedirektøren bes om å gå i dialog med Asker svømmeklubb og svømmegruppa i ROS om en mulig samarbeidsavtale om skolesvømming, basert på tidligere vedtatte kriterier. Eventuell fremforhandlet avtale søkes lagt fram for politisk behandling innen utgangen av 2. kvartal 2023».*

Kommunedirektøren har i formannskapets møte 20.6.2023, sak 122, gitt en foreløpig orientering om status for videre vurdering av forslagene. Formannskapet traff følgende vedtak i saken:

- 1. Kommunedirektørens redegjørelse tas til orientering.*
- 2. Det iverksettes en erfaringsgjennomgang for tildelt bassengtid for ulike bruksformål. Aktuelle brukergrupper inviteres til medvirkning. Når forslaget om bassengfordeling foreligger, presenteres den for Utvalg for medborgerskap.*
- 3. Priser og prisstruktur for kommunens svømmehaller vurderes og ses i sammenheng med arbeidet for gebyrer og brukerbetalinger for 2024.*

Utvalg for medborgerskap traff følgende vedtak 2.11.2023, sak 39 om prisstruktur for svømmehallene:

«Kommunedirektøren bes om å gå i dialog med Asker svømmeklubb og svømmegruppa i ROS om en mulig samarbeidsavtale om skolesvømming, basert på tidligere vedtatte kriterier. Eventuell fremforhandlet avtale søkes lagt fram for politisk behandling innen utgangen av 2. kvartal 2023».

I kommunestyrets møte 30.1.2024, sak 2/24 «Program for omstilling og effektivisering og prisstruktur i svømmehallene», ble det truffet slikt vedtak (pkt. 5):

«Kommunedirektøren bes legge frem en sak som beskriver en prøveordning med trinnvis opptrapping av frivillig drift av vannflater i Holmen svømmehall med evaluering før hver opptrapping gjennomføres.»

Kommunedirektøren vil fremlegge ny sak 1. kvartal 2025 som utreder videre organisering av Holmen svømmehall, herunder bruk av private/eksterne leverandører til driften. Ved bruk av anbudskonkurranse vil frivillige eller ideelle aktører ikke kunne gis prioritet foran andre interessenter. Dersom det blir vedtatt organisatoriske endringer knyttet til Holmen svømmehall, må det legges frem en ny sak som vurderer inngåelse av tjenesteleverandørkontrakt og aktuelle betingelser for ny leverandør.

b) Renovasjon og andre tekniske tjenester

I forbindelse med kommunestyrets behandling av HP for 2021-24, ble kommunedirektøren bedt om å fremlegge en utredning som viste organiseringen av teknisk drift og renovasjon. Verbalvedtaket ble besvart i Utvalg for samfunnstjenester 20.1.2022, sak 10/22 ved fremleggelse av rapporten «Organisering og nøkkeltall for kommunaltekniske tjenester i Asker kommune». Utvalget tok rapporten til orientering.

Vedlagt følger en tilsvarende rapport (vedlegg 3) med oversikt over konkurranseeksponerte tekniske tjenester med oppdaterte nøkkeltall og resultater fra benchmarking.

Rapporten viser at de fleste tjenestene innenfor Samfunnstjenester er konkurranseeksponert. Totalt 88 % av tjenestområdet sitt samlede budsjett benyttes også til kjøp av eksterne tjenester, enten gjennom leveranser fra interkommunale selskaper eller private leverandører.

Renovasjonstjenesten i Asker kommune utføres i privat regi på bakgrunn av anbudskonkurranse og inngåtte tjenesteleverandørkontrakter. Erfaringene med de private leverandørene har ifølge rapporten vært varierende. Tilbydere med lave pristilbud har i enkelte tilfeller ikke hatt nødvendig økonomisk grunnlag til å drifte tjenesten gjennom hele kontraktsperioden. Dette har bl.a. resultert i konkurser som har påvirket tjenestetilbudet negativt.

I forbindelse med etableringen av nye Asker kommune, var det behov for å harmonisere renovasjonsordningene i de tre tidligere kommunene. Målsetningen var å overføre «beste praksis» fra de ulike løsningene i kommunene og inkorporere disse i en ny renovasjonsordning. Den nye ordningen trådte i kraft 1.9.2023, og vil i større

grad enn tidligere bidra til å nå vedtatte mål om en mer effektiv kildesortering/gjenvinning.

Asker kommunes renovasjonsgebyrer sammenlignes med andre kommuner ved bruk av ASSS-samarbeidet. Styringsdataene er basert på innrapporterte tall til Statistisk Sentralbyrå (SSB) fra kommuner av tilsvarende størrelse som Asker, se nøkkeltall i vedlagte rapport side 7, 8 og 16. I tillegg til ASSS, deltar kommunen i Avfall Norges Benchmarking (RBA).

De to gjenvinningsstasjonene, Yggeset og Follestad driftes i basisorganisasjonen. Gjenvinningstjenestene blir hovedsakelig finansiert gjennom abonnementsgebyrer.

Om lag 50 % av renholdstjenestene blir anskaffet gjennom anbudskonkurranse, mens det øvrige gjennomføres i egenregi. Dette gir en god mulighet for benchmarking, se resultater i vedlagte rapport side 21-24.

For praktisk bistand i hjemmet kan brukerne velge å motta bistand fra tre private tjenesteleverandører og kommunale tjenester. Ordningen er kontraktstyrt. Flesteparten av brukerne velger kommunen som tjenesteleverandør. Erfaringer fra praktisk bistand har vist at de private aktørene egner seg best for brukere som ikke har sammensatte behov. Ved sammensatte tilstander vil det være samordningsbehov med andre kommunale tjenester og hensiktsmessig at disse brukerne følges opp i egenregi.

Virksomheten Vann og vannmiljø har ansvaret for Asker kommunes vann- og avløpsanlegg. Tjenester som egner seg for anbudskonkurranse og kontraktsstyring er konkurranseeksponert, bl.a. vannmålerutskifting og lekkasjegraving. En del av driftsoppgavene løses med egne ansatte, mens ca. 75 % av budsjettmidlene går til kjøp av eksterne tjenester. Egne ansatte brukes i hovedsakelig til beredskap, overvåking og tilsyn.

På tilsvarende måte bruker virksomheten Prosjekt og Utbygging egne ansatte til bestiller- og styringsfunksjoner, mens tjenestene kjøpes og utøves av private.

c) Innbyggertorgene

I 2018 vedtok fellesnemda å etablere syv innbyggertorg i nye Asker (sak 66/18). Overordnet målsetting var blant annet at innbyggertorgene skulle bidra til å forsterke kommunens rolle som tilrettelegger, koordinator og samskaper. Innbyggertorgene skulle også være en arena for samskaping og deltakelse gjennom frivillighet, partnerskap og medborgerskap.

Det er nå etablert åtte innbyggertorg. Asker kommune sin rolle er i hovedsak å tilrettelegge for at private og frivillige skal fyller møteplassene med helsefremmende aktiviteter og arrangementer. Det arbeides kontinuerlig med å oppfylle visjonen om at innhold og aktivitet på innbyggertorgene skal skapes sammen med de frivillige aktørene i nærmiljøene. Samarbeidet bidrar til nye nettverk, aktiviteter og arrangementer som fremmer samfunnsengasjement og sosial inkludering. På denne måten benyttes lokale ressurser og kompetanse til samfunnsutvikling.

Størsteparten av aktivitetene i innbyggertorgene er ikke-kommunale aktiviteter. En mindre del er aktiviteter tilrettelagt i regi av kommunen eller kommunale møter for å koordinere og planlegge aktiviteter. Innbyggertorgene fungerer på denne bakgrunn som arena for lokalsamfunnene, næringsliv og de private/frivillige aktørene.

Eksempel på konkurranseutsetting av tjenester på innbyggertorg

I tillegg til å være arenaer for samskaping, yter innbyggertorgene nærtjenester som lokale NAV-kontor, bibliotek, kulturskole og kafé. Asker kommune og NAV Asker har inngått samarbeid om utlysning av anbud og tjenesteleverandørkontrakt for kafédriften ved to innbyggertorg. Tiltaket skal bidra til økt inkludering og kvalifisering av arbeidssøkere.

Hver av de to kaféene kan ta imot ti deltakere pr. år og gi økt kompetanse innen matfag, språk og arbeidsliv. Opplæringen ivaretar kompetansemål fra læreplan i restaurant og matfag VG1 med sikte på at deltakerne skal komme ut i ordinært arbeid. Kostnadene ved driften fordeles mellom Asker kommune og NAV, og kommunen sin andel dekkes av midler fra Inkluderings- og mangfoldsdirektoratet. Samarbeidet er innovativt, og det første av sitt slag mellom disse to offentlige aktørene. Modellen vil bli evaluert etter ett års drift.

d) Institusjoner og bofellesskap

Konkurranseutsetting av Risenga bo- og omsorgssenter med 104 langtidsplasser ble besluttet i kommunestyret i gamle Asker kommune 19.6.97, jf. sak 96/73.

I en prinsippsak for kommunestyret i gamle Asker 28.9.2010, sak 79, ble det vedtatt å konkurranseutsette omsorgsboliger på Vestre Nes. Kommunen tok samtidig de konkurranseutsatte hjemmebaserte tjenestene i Nesbru sone tilbake i basisorganisasjonen. I sak 19.11.2013, sak 83, vedtok kommunestyret ny utlysning for driften av Risenga bo- og omsorgssenter. Nesbru sykehjem som var under planlegging, ble vedtatt driftet i kommunal regi.

Ved etablering av nye Asker ble de fleste helsetjenestene, unntatt Risenga bo- og omsorgssenter og Vestre Nes omsorgsboliger, lagt i basisorganisasjonen, jf. vedtak fra fellesnemnda 23.2.2018, sak 13.

De to tabellene nedenfor viser nåværende plasser på bo- og omsorgssentre og omsorgsboligplasser fordelt på kommunale og private (kontraksstyrte) plasser. Asker kommune har 18 % private plasser på bo- og omsorgssentre. Gjennomsnittet for kommuner i Norge er 7,7 % private plasser ifølge Statistisk Sentralbyrå (SSB).

Tabellene viser ikke dagsenterplasser som f.eks. Åstad Gård som har åtte plasser for yngre personer med demens og drives i privat regi. I tillegg drifter Asker Kirkelige Fellesråd den nye Elveplassen med ti hybler og to nødsenger for personer med utfordringer knyttet til rus/psykiatri.

	Kommunalt	Privat	Totalt
Antall	510	112	622
Prosent	82	18	100

Tabell som viser plasser på bo- og omsorgssentre i Asker fordelt på kommunale og private (kontraktstyrte) plasser

	Kommunalt	Privat	Totalt
Somatikk/demens	164	16	180
Pers. neds.funksj.evne	235	0	235
Prosent	96	4	415

Tabell som viser omsorgsboligplasser i Asker fordelt på kommunale og private (kontraktstyrte) plasser

Tjenestekontrakten for Risenga bo- og omsorgssenter utløp 1.4.2024 og kontrakt om drift av 16 plasser Vestre Nes omsorgsboliger utløper i 2025. Med sikte på å oppnå stordriftsfordeler og fleksibilitet i bemanningssituasjonen for ny leverandør, ble det innhentet et samlet anbud på drift av Risenga bo- og omsorgssenter og Vestre Nes omsorgsboliger.

Følgende tjenester ble utlyst:

- 104 somatiske langtidsplasser
- 19 dagaktivitetsplasser for eldre
- 7 trygghetsplasser for eldre
- 16 omsorgsboligplasser for eldre

Utlysningen resulterte i tilbud fra to aktører, en kommersiell og en ideell. Etter forhandlinger fikk stiftelsen Kirkens Bymisjon tilbud om tjenesteleverandørkontrakt som omfatter samtlige utlyste plasser.

Brukerstyrt Personlig Assistanse (BPA)

Asker kommune har inngått kontrakt om tjenestekonsesjon for BPA med fire private leverandører i tillegg til den kommunale BPA-tjenesten:

- AssisterMeg
- Humana omsorg og assistanse
- Uloba BPA
- Stendi Assistanse BPA

Dette innebærer at brukerne har fritt brukervalg innenfor BPA-ordningen frem til konsesjonens utløp i 2027. Kommunen har fortsatt ansvar for å følge opp kvaliteten på tjenestene som ytes av de private aktørene.

3. Andre styringsverktøy og samarbeidsformer

Asker kommune har over tid gjennomført strategisk organisasjons- og tjenesteutvikling og iverksatt konkrete tiltak som skal bidra til økt service, effektivt,

produktivitet, kostnadsbesparelser og god tjenestekvalitet. Kommunen anvender ulike verktøy og metoder for å oppnå en god ressursutnyttelse og ønskede resultater.

Dette er blant annet:

- KOSTRA-analyser og ASSS-samarbeid («beste praksis»)
- Kunnskapsutveksling og systematisk benchmarking
- Organisasjons- og lederutvikling
- Tjenesteutvikling og tjenstedesign
- Samskaping, samspill og partnerskap modeller
- LEAN og verdistrømsanalyser
- Digitalisering og bruk av kunstig intelligens
- Bruk av selskaper for kommersielle formål og utvikling av bestemte tjenester
- Innovative anskaffelser, bl.a. nye kontraktsformer i samarbeid med private, ideelle og andre offentlige aktører
- Konkurranseseksponering ved konkurranseutsetting, benchmarking og fritt brukervalg

a) Særlig om eierskap i selskaper (eierstyring)

Asker kommune yter i hovedsak kommunale tjenester i egen regi, underlagt de folkevalgtes kontroll og styring. Oppgaveløsningen kan også organiseres i aksjeselskap eller interkommunale selskap. Slik eierstyring anvendes hovedsakelig innenfor tjenesteområder som driver økonomisk virksomhet i konkurranse med private aktører.

Asker kommune har følgende heleide aksjeselskaper:

- Hurum Energi AS
- Jobbhuset AS
- Askerhalvøya Eiendom AS
- Røyken Eiendom AS
- Asker Produkt AS
- Sentrumsgården Slemmestad AS

Kommunen er i tillegg deleier i ytterligere ni selskaper og i fire interkommunale samarbeid (IKS). Interkommunalt avløpsrensaneanlegg for Drammen, Lier og Asker er et nyetablert samarbeidsselskap. Se [Asker kommunes nettsider om eierstyring](#) for oversikt over eierskap i ulike selskaper og interkommunale samarbeidsordninger.

Asker kommune har et strategisk og langsiktig perspektiv med sine eierskap, og det er vedtatt tydelige mål med eierskapet til hvert enkelt selskap. Selskapene er sentrale aktører for å løse kommunens oppgaver på en effektiv måte og bidrar til å oppnå vedtatte mål og strategier. Forventninger til avkastning, utbytte, resultater, samfunnsansvar og bærekraftig utvikling skal være sentrale deler av dialogen med selskapene. Når oppgaveløsningen er organisert i selskap, har kommunen indirekte styringsmidler til rådighet. Eierskapsforvaltning innebærer organisering av styre og ledelse, utøvelse av eierskap i selskapenes eierorganer, vedtakelse av strategier, rapportering, styreinstrukser, vedtekter osv.

For enkelte tjenesteområder, bl.a. innenfor oppvekstsektoren, er det etablert et privat marked. De fleste barnehagene i Asker er private (ca. 2/3), og det er ca. 750 folkeregistrerte elever som går på privat skole.

b) Driftsavtaler og innkjøp av tjenester fra eksterne

Skjemaet nedenfor viser at Asker kommune i stor grad kjøper tjenester fra eksterne/private aktører. Tjenester som kommunen ikke yter internt, må kjøpes i markedet. Innkjøp av eksterne tjenester er et viktig verktøy blant annet ved periodisk merarbeid (sesongvariasjoner) og for ulike former for spesialkompetanse som er vanskelig for kommunen å rekruttere.

Tjenesteområde	Driftsavtale med private	Kjøp av tjenester som inngår kommunal tjenesteproduksjon	Investering - kjøp fra private
Organisasjon, styring og utvikling	55 750	26 654 414	31 084 766
Oppvekst	793 862 442	56 508 907	147 156
Velferd	528 022 377	72 418 027	444 319
Samfunnstjenester	153 504 045	344 951 783	873 715 890
Samfunnsutvikling		9 707 374	
Medborgerskap	2 682 182	51 693 175	5 321 925
Totalsum	1 478 126 796	547 469 085	910 714 056
*2023 tall			

I tillegg til kjøp av private tjenester, investerer kommunen i formålsbygg og teknisk infrastruktur for ca. 1,5 milliarder kroner over investeringsbudsjettet.

c) Andre samarbeidsformer

Asker kommune har et omfattende samarbeid med andre kommuner innenfor ulike områder, herunder blant annet:

- Interkommunalt politisk råd Asker og Bærum
- Barnevernvakten i Asker og Bærum
- Krisesenteret i Asker, Bærum og Lier
- Legevakten i Asker og Bærum
- Interkommunalt utvalg for akutt forurensning
- Vannområde Indre Oslofjord
- Vannområde Drammensfjorden

Det inngås også en rekke samarbeidsavtaler med private og frivillige organisasjoner, bl.a. NakuHel, Asker Kirkelige Fellesråd, Asker Idrettsråd, Asker kulturråd, Den Norske Turistforening (DNT), private frivillighetssentre, Asker Velforbund, Seniornett og Museum i Akershus (MiA).

Et eksempel på samarbeid om sosialt entreprenørskap er Sisters in Business (SiB). Kommunen er også engasjert i kommunale oppgavefellesskap f.eks. gjennom prosjektene Skogsborg og PostenPiloten.

d) Tilskuddsordninger

Asker kommune har en rekke målrettede tilskuddsordninger med sikte på å utvikle gode lokalsamfunn. Det ytes til sammen ca. 108 millioner kroner pr. år i tilskudd til frivillige og ideelle organisasjoner.

4. Kommunedirektørens vurdering

Denne saken redegjør for konkurranseeksponering av virksomheter og tjenester i Asker kommune. Saken presenterer også de mest sentrale samarbeidsordningene som kommunen på ulike måter er involvert i. Oversikten er ikke uttømmende. Asker kommune bygger på FNs bærekraftsmål hvorav mål nr. 17 «*Samarbeid for å nå målene*». Samarbeid som overordnet målsetning, utgjør grunnlaget for kommunes strategiske planer, måle- og styringssystemet og budsjettarbeid. Kommunen sine virksomheter jobber kontinuerlig med dialog og samskaping med private aktører og frivillige organisasjoner for å løse felles samfunnsutfordringer.

Asker kommune er en dynamisk organisasjon som tar i bruk hensiktsmessige styringsformer på alle nivåer i samfunns- og tjenesteutviklingen. Kommunen har i større grad enn tidligere innført bestiller- og utførermodeller innenfor en rekke tjenester. Gjennom markedsmakt og bestillerkompetanse har kommunen aktivt benyttet anskaffelser som et verktøy for å oppnå mål og påvirke Askersamfunnet i en mer bærekraftig retning. Dette innebærer å stille krav i anskaffelser som bidrar til utvikling av bærekraftig næringsliv, innovative miljøløsninger og sosial bærekraft.

Bestiller- og utførermodeller tilrettelegger også for å konkurranseeksponere tjenester bl.a. gjennom bruk av fritt brukervalg og benchmarking. Det praktiseres systematisk benchmarking av kommunens tjenester, både i forhold til private leverandører og med drift i andre kommuner. Nøkkeltall fra KOSTRA og ASSS-samarbeidet gir nyttig benchmarking med andre sammenlignbare kommuner og viktige læringseffekter.

Konkurranseeksponering er ett av flere strategiske virkemidler for tjenesteutvikling. Deler av kommunen sine virksomheter og tjenester er satt ut til eksterne gjennom anbudskonkurranse, i størst grad innenfor Velferd og Samfunnstjenester. Tjenestene er differensiert fra øvrige tjenester slik at de kan følges opp på en forsvarlig måte gjennom kontraktstyring.

Som vist i vedlegg 2 er det utarbeidet en rekke offentlige utredninger som synliggjør fordeler og ulemper med konkurranseeksponering. Disse utredningene gir viktige momenter i avveiningene om konkurranseeksponering er et aktuelt styringsverktøy i ulike sammenhenger. Fellesnemnda sine ni vedtatte kriterier fra 2018 har fortsatt relevans, og bør etter kommunedirektørens vurdering anvendes dersom det foreslås nye konkurranseutsatte virksomheter eller tjenester.

Privat drift av helse- og omsorgstjenester innebærer et viktig kommunalt ansvar for å følge opp at leverandøren yter forsvarlige tjenester. Demografiutfordringen stiller også krav om at utøvelse av slike tjenester skjer på «*beste effektive omsorgsnivå*» i innsatstrappen i samsvar med BEON-prinsippet. Tildeling av plasser hos private tjenesteleverandører forutsettes å følge det samme prinsippet, og dette ivaretas i hovedsak gjennom kommunens vedtak om tildeling av plasser.

I NOU 2024:17 fremheves særlig problemstillinger med å eksponere tjenester rettet mot sårbare og utsatte grupper. Ifølge utvalget, har disse gruppene ikke alltid de samme forutsetningene til å foreta valg av tjenesteleverandører. Asker kommune har også erfaring med at det er vanskeligere for eksterne tjenesteleverandører å følge opp brukere med sammensatte behov. Tilsvarende gjelder for tjenester som forutsetter nært samarbeid med øvrige virksomheter i kommunen, blant annet tjenester som er kritiske for innbyggernes liv og helse og inngår i kommunen sine beredskapssystemer.

5. Konklusjon

Eventuell konkurranseeksponering av nye virksomheter eller tjenester vurderes gjennom egne politiske saker. Dette virkemidlet bør vurderes opp mot andre styringsverktøy som kommunen har til rådighet.

Konkurransutsatte tjenester omfattes ikke av innsparings- og effektiviseringstiltak, og bør vurderes i nær sammenheng med det øvrige omstillings- og effektiviseringsarbeidet. Et kostnadseffektivt privat tilbud forutsetter at tjenester som lyses ut på anbud inngår i et velfungerende marked. Eventuell konkurranseutsetting bør omfatte nye virksomheter eller tjenester med sikte på å unngå virksomhetsoverdragelse av kommunalt ansatte.

Asker kommune står overfor fremtidige rekrutteringsutfordringer, særlig innenfor helse- og oppvekstsektoren. Mangelen på personell vil nødvendiggjøre stor grad av fleksibilitet i bemanningen. I denne situasjonen bør kontraktsforpliktelser med private leverandører ikke være av et slikt omfang at medfører tap av stordriftsfordeler og bemanningsfleksibilitet. Praktisering av innsatstrappen forutsetter fleksibilitet som gir synergier og effektiv tjenesteutvikling. Det bør også legges vekt på lønns-, pensjons- og arbeidsvilkår for de ansatte i fremtidige tjenestekontrakter. Kommunen som ansvarlig for å yte lovpålagte tjenester ikke risikerer at private leverandører får vansker med å rekruttere og beholde kritisk arbeidskraft.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Vedlegg 1 Aktuelt regelverk konkurranseeksponering

Vedlegg 2 Aktuelle offentlige utredninger og veiledninger

Vedlegg 3 Rapport Samfunnstjenester

Saksprotokoll

Arivsak
24/16182

Saksbehandler
Linda Vindenes

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for oppvekst	29.10.2024	48/24
2 Utvalg for velferd	29.10.2024	31/24
3 Utvalg for samfunnstjenester	31.10.2024	36/24
4 Utvalg for medborgerskap	31.10.2024	37/24
5 Formannskapet	05.11.2024	154/24
6 Kommunestyret	12.11.2024	

Svar på verbalvedtak - Bruk av konkurranseutsetting og samarbeid med eksterne som virkemidler i omstillings- og effektiviseringsprosesser

Utvalg for velferd har behandlet saken i møte 29.10.2024 sak 31/24

Behandling

Leder Cecilie Lindgren (H) innledet kort til saken.

Rådgiver Linda Vindenes orienterte og svarte på spørsmål.

Karin S. Woldseth (FrP) fremmet følgende alternative forslag:

Saken sendes tilbake, og utvalget ber kommunedirektøren følge opp verbalforslaget videre og utrede i tråd med den politiske intensjonen. Saken bør belyse følgende på de aktuelle områdene:

- a) *Drift av badene:
Alternative driftsformer og ulike konsekvenser av disse skal belyses.
Herunder om for eksempel kommunale aksjeselskap eller foretak kan gi gevinster. Deler av drift eller tiltak som kan tenkes konkurranseutsatt skal belyses.*
- b) *Renovasjon:*

Tilbud, omfang og pris på ulike tilbydere skal vurderes. Herunder også grep rundt fallende gjenvinningsgrad og hvilke konsekvenser brukerbetaling har hatt.

d) Tekniske tjenester:

Alternativ driftsform av tjenestene Asker drift leverer, og om det er områder som fortsatt kan utsettes for konkurranse. Alternativer for kjøretøypark skal også belyses.

e) Institusjoner/bofelleskap:

Vurdering av konkurranseutsetting og muligheten for private eller ideelle Til å overta driften av kommunale aktuelle helse og omsorgsinstitusjoner. Herunder for eksempel driften av det nye sykehjemmet i Heggedal.

Saken om innbyggertorgene ansees kvittert ut gjennom kommunedirektørens tilleggsinnstilling til handlingsprogrammet for 2025.

Woldseths (FrP) ble satt opp mot innstillingen og falt med 1 stemme (Woldseth, FrP)

Vedtak

1. Kommunedirektøren sin redegjørelse tas til orientering.

Saksprotokoll

Arivsak
24/16182

Saksbehandler
Linda Vindenes

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for oppvekst	29.10.2024	48/24
2 Utvalg for velferd	29.10.2024	31/24
3 Utvalg for samfunnstjenester	31.10.2024	36/24
4 Utvalg for medborgerskap	31.10.2024	37/24
5 Formannskapet	05.11.2024	154/24
6 Kommunestyret	12.11.2024	

Svar på verbalvedtak - Bruk av konkurranseutsetting og samarbeid med eksterne som virkemidler i omstillings- og effektiviseringsprosesser

Utvalg for oppvekst har behandlet saken i møte 29.10.2024 sak 48/24

Behandling

Rådgiver Linda Vindenes innledet til saken og svarte ut spørsmål.

Rikke Sjølander (Frp) fremmet følgende alternative forslag:

Saken sendes tilbake, og utvalget ber kommunedirektøren følge opp verbalforslaget videre og utrede i tråd med den politiske intensjonen. Saken bør belyse følgende på de aktuelle områdene:

a) Drift av badene

- Alternative driftsformer og ulike konsekvenser av disse skal belyses. Herunder om for eksempel kommunale aksjeselskap eller foretak kan gi gevinster. *Deler av drift eller tiltak som kan tenkes konkurranseutsatt skal belyses.*

b) Renovasjon

- Tilbud, omfang og pris på ulike tilbydere skal vurderes. Herunder også grep rundt fallende gjennvinningsgrad og hvilke konsekvenser brukerbetaling har hatt.

d) Tekniske tjenester

- Alternativ driftsform av tjenestene Asker drift leverer, og om det er områder som fortsatt kan utsettes for konkurranse. Alternativer for kjøretøypark skal også belyses.

e) Institusjoner/bofelleskap

- Vurdering av konkurranseutsetting og muligheten for private eller ideelle til å overta driften av kommunale aktuelle helse og omsorgsinstitusjoner. Herunder for eksempel driften av det nye sykehjemmet i Heggedal.

Saken om innbyggertorgene ansees kvittert ut gjennom kommunedirektørens tilleggsinnstilling til handlingsprogrammet for 2025.

Sjølanders forslag ble satt opp mot kommunedirektørens innstilling. Sjølanders forslag fikk 1 stemme (Frp) og falt.

Vedtak

1. Kommunedirektøren sin redegjørelse tas til orientering.

Saksprotokoll

Arivsak
24/16182

Saksbehandler
Linda Vindenes

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for oppvekst	29.10.2024	48/24
2 Utvalg for velferd	29.10.2024	31/24
3 Utvalg for samfunnstjenester	31.10.2024	36/24
4 Utvalg for medborgerskap	31.10.2024	37/24
5 Formannskapet	05.11.2024	154/24
6 Kommunestyret	12.11.2024	71/24

Svar på verbalvedtak - Bruk av konkurranseutsetting og samarbeid med eksterne som virkemidler i omstillings- og effektiviseringsprosesser

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 31.10.2024 sak 36/24

Behandling

Rådgiver Linde Vindenes og direktør Ragnar Sand Fuglum innledet til saken og svarte ut spørsmål.

Espen Hansen Aspås (FrP) fremmet følgende alternative forslag:

Saken sendes tilbake, og utvalget ber kommunedirektøren følge opp verbalforslaget videre og utrede i tråd med den politiske intensjonen. Saken bør belyse følgende på de aktuelle områdene:

a) Drift av badene

- Alternative driftsformer og ulike konsekvenser av disse skal belyses. Herunder om for eksempel kommunale aksjeselskap eller foretak kan gi gevinster. Deler av drift eller tiltak som kan tenkes konkurranseutsatt skal belyses.

b) Renovasjon

- Tilbud, omfang og pris på ulike tilbydere skal vurderes. Herunder også grep rundt fallende gjennvinningsgrad og hvilke konsekvenser brukerbetaling har hatt.

d) Tekniske tjenester

- Alternativ driftsform av tjenestene Asker drift leverer, og om det er områder som fortsatt kan utsettes for konkurranse. Alternativer for kjøretøypark skal også belyses.

e) Institusjoner/bofellesskap

- Vurdering av konkurranseutsetting og muligheten for private eller ideelle til å overta driften av kommunale aktuelle helse og omsorgsinstitusjoner. Herunder for eksempel driften av det nye sykehjemmet i Heggedal.

Saken om innbyggertorgene ansees kvittert ut gjennom kommunedirektørens tilleggsinnstilling til handlingsprogrammet for 2025.

Hansen Aspås (FrP) sitt forslag ble satt opp mot kommunedirektørens innstilling. Hansen Aspås sitt forslag fikk 1 stemme (FrP) og falt.

Vedtak

1. Kommunedirektøren sin redegjørelse tas til orientering.

Saksprotokoll

Arivsak
24/16182

Saksbehandler
Linda Vindenes

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for oppvekst	29.10.2024	48/24
2 Utvalg for velferd	29.10.2024	31/24
3 Utvalg for samfunnstjenester	31.10.2024	36/24
4 Utvalg for medborgerskap	31.10.2024	37/24
5 Formannskapet	05.11.2024	154/24
6 Kommunestyret	12.11.2024	71/24

Svar på verbalvedtak - Bruk av konkurranseutsetting og samarbeid med eksterne som virkemidler i omstillings- og effektiviseringsprosesser

Utvalg for medborgerskap har behandlet saken i møte 31.10.2024 sak 37/24

Behandling

Rådgiver Linda Vindenes orienterte om saken og svarte på spørsmål.

Alf Andreassen (FrP) fremmet følgende forslag:

Rådgiver Linda Vindenes orienterte om saken og svarte på spørsmål.

Alf Andreassen (FrP) fremmet følgende alternative forslag:

Saken sendes tilbake, og utvalget ber kommunedirektøren følge opp verbalforslaget videre og utrede i tråd med den politiske intensjonen.

Saken bør belyse følgende på de aktuelle områdene:

a) *Drift av badene*

Alternative driftsformer og ulike konsekvenser av disse skal belyses. Herunder om for eksempel kommunale aksjeselskap eller foretak kan gi gevinster. Deler av drift eller tiltak som kan tenkes konkurranseutsatt skal belyses.

b) Renovasjon

Tilbud, omfang og pris på ulike tilbydere skal vurderes. Herunder også grep rundt fallende gjenvinningsgrad og hvilke konsekvenser brukerbetaling har hatt.

d) Tekniske tjenester

Alternativ driftsform av tjenestene Asker drift leverer, og om det er områder som fortsatt kan utsettes for konkurranse. Alternativer for kjøretøypark skal også belyses.

e) Institusjoner/bofellesskap

Vurdering av konkurranseutsetting og muligheten for private eller ideelle til å overta driften av kommunale aktuelle helse og omsorgsinstitusjoner. Herunder for eksempel driften av det nye sykehjemmet i Heggedal.

Saken om innbyggertorgene ansees kvittert ut gjennom kommunedirektørens tilleggsinnstilling til handlingsprogrammet for 2025.

Innstillingen ble vedtatt mot 1 stemme (Andreassen, Frp)

Andreassens (Frp) forslag fikk 1 stemme og falt (Andreassen, Frp)

Vedtak

1. Kommunedirektøren sin redegjørelse tas til orientering.

Saksprotokoll

Arivsak
24/16182

Saksbehandler
Linda Vindenes

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for oppvekst	29.10.2024	48/24
2 Utvalg for velferd	29.10.2024	31/24
3 Utvalg for samfunnstjenester	31.10.2024	36/24
4 Utvalg for medborgerskap	31.10.2024	37/24
5 Formannskapet	05.11.2024	154/24
6 Kommunestyret	12.11.2024	71/24

Svar på verbalvedtak - Bruk av konkurranseutsetting og samarbeid med eksterne som virkemidler i omstillings- og effektiviseringsprosesser

Formannskapet har behandlet saken i møte 05.11.2024 sak 154/24

Behandling

Kommunedirektøren redegjorde for saken (*presentasjon*).

Rikard Gaarder (FrP) fremmet følgende forslag til nytt punkt 2, på vegne av Frp,H,V,KrF:

A. Drift av badene

- *Alternative driftsformer og ulike konsekvenser av disse skal belyses. Herunder om for eksempel kommunale aksjeselskap eller foretak kan gi gevinster. Deler av drift eller tiltak som kan tenkes konkurranseutsatt skal belyses.*

B. Renovasjon

- *Tilbud, omfang og pris på ulike tilbydere skal vurderes. Herunder også grep rundt fallende gjenvinningsgrad og hvilke konsekvenser brukerbetaling har hatt.*

C. Tekniske tjenester

- *Alternativ driftsform av tjenestene Asker drift leverer, og om det er områder som fortsatt kan utsettes for konkurranse. Alternativer for kjøretøypark skal også belyses.*

D. Institusjoner/bofellesskap

- *Vurdering av konkurranseutsetting og muligheten for private eller ideelle til å overta driften av kommunale aktuelle helse og omsorgsinstitusjoner. Herunder for eksempel driften av det nye sykehjemmet i Heggedal.*

E. Samarbeid på VA-området

- *Vurdere utvidet samarbeid med andre kommuner på eksisterende og nye prosjekter i VA-området med sikte på å få ned investerings- og driftskostnader for å få ned gebyrene og øke den totale rensegraden for Oslofjorden.*

Saken om innbyggertorgene ansees kvittert ut gjennom kommunedirektørens tilleggsinnstilling til handlingsprogrammet for 2025.

Innstillingens punkt 1 ble enstemmig vedtatt.

Knudsens forslag, punktene A,C og D, ble vedtatt mot 3 stemmer (A,SV).

Knudsens forslag, punktene B og E, ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Kommunedirektøren sin redegjørelse tas til orientering.

2. A. Drift av badene

- Alternative driftsformer og ulike konsekvenser av disse skal belyses. Herunder om for eksempel kommunale aksjeselskap eller foretak kan gi gevinster. Deler av drift eller tiltak som kan tenkes konkurranseutsatt skal belyses.

B. Renovasjon

- Tilbud, omfang og pris på ulike tilbydere skal vurderes. Herunder også grep rundt fallende gjenvinningsgrad og hvilke konsekvenser brukerbetaling har hatt.

C. Tekniske tjenester

- Alternativ driftsform av tjenestene Asker drift leverer, og om det er områder som fortsatt kan utsettes for konkurranse. Alternativer for kjøretøypark skal også belyses.

D. Institusjoner/bofellesskap

- Vurdering av konkurranseutsetting og muligheten for private eller ideelle til å overta driften av kommunale aktuelle helse og omsorgsinstitusjoner. Herunder for eksempel driften av det nye sykehjemmet i Heggedal.

E. Samarbeid på VA-området

- Vurdere utvidet samarbeid med andre kommuner på eksisterende og nye prosjekter i VA-området med sikte på å få ned investerings- og driftskostnader for å få ned gebyrene og øke den totale rensgraden for Oslofjorden.

Saken om innbyggertorgene ansees kvittert ut gjennom kommunedirektørens tilleggsinnstilling til handlingsprogrammet for 2025.

Saksframlegg

Arkivsak
24/09805-5

Saksbehandler
Christer Best
Gulbrandsen

Behandles av
Eldrerådet
Ungdomsrådet
Utvalg for oppvekst
Utvalg for velferd
Utvalg for medborgerskap

Møtedato
24.10.2024
24.10.2024
29.10.2024
29.10.2024
31.10.2024

Verbalvedtak nr. 5 (2022-2025) og nr. 3 (2023-2026) - videreutvikling av Aktive lokalsamfunn

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Sak om videreutvikling av Aktive lokalsamfunn tas til orientering.

1. Sammendrag

Aktive lokalsamfunn er et etablert samarbeid mellom idrettslag/Asker idrettsråd og Asker kommune som gir elever i grunnskolen gode mestringsopplevelser innen fysisk aktivitet. I tillegg er det et videre konsept innen Asker idrettsråd som bidrar til inkludering i idrettens aktiviteter for flere barn og unge. I verbalvedtak for handlingsprogrammene 2022-2025 og 2023-2026 har kommunestyret bedt om en sak knyttet til videreutvikling av Aktive lokalsamfunn for nye målgrupper.

I denne saken beskriver kommunedirektøren hva som gjøres i dag og hva som kan være aktuelle måter å videreutvikle modellen på, både innen kulturfeltet og med tanke på eldre som målgruppe.

Kommunedirektøren viser til at mye av behovene som kunne begrunne videreutvikling faktisk er dekket i dag gjennom ulike samarbeid og aktiviteter, særlig på kulturfeltet. Det er imidlertid et potensial for et mer systematisk samarbeid knyttet til eldre og fysisk aktivitet. Skal dette skje på en måte som ligner dagens konsept for Aktive lokalsamfunn, må initiativene komme nedenfra

– fra idrettslag og kommunale tjenester som finner sammen. Dette er selve grunntanken i Aktive lokalsamfunn. Initiativene kan ikke tvinges fram ovenfra. Dette vil også være i strid med hva som er en klok frivillighetspolitikk.

Imidlertid kan kommunen sørge for å ha en plan for hvordan eventuelle initiativer nedenfra kan ivaretas og støttes på en god måte. Denne saken beskriver i korte trekk hvordan dette kan gjøres gjennom rådgivning.

2. Bakgrunn for saken

I behandlingen av handlingsprogrammet for 2022-2025 vedtok kommunestyret dette som verbalvedtak nr. 5:

Aktive lokalsamfunn

Idretten har gjennom lag, foreninger og Asker Idrettsråd skapt mer aktivitet blant barn og unge gjennom sin satsning på konseptet «Aktive lokalsamfunn». En videreutvikling av konseptet til også å favne andre grupper i samfunnet, særlig 60+, kan realiseres gjennom et samarbeid og spleiselag mellom velferd, oppvekst og medborgerskap. Sammen med frivilligheten kan vi løse flere oppgaver til det beste for Askers befolkning. Samskaping er et viktig satsningsområde i Asker, og vi ønsker å forfølge dette initiativet ved at nærmiljøene, gjennom idrettslagene, tar et utvidet ansvar for å styrke tilhørighet, fellesskap og aktivitetsnivå.

Vi ønsker et mest mulig inkluderende samfunn for flest mulig, og motvirke utenforskap. Det er godt kjent at aktivitet og treffsteder er virkningsfulle virkemidler.

Kommunedirektøren bes fremme en sak som beskriver og foreslår hvordan kommunen, sammen med idretten kan videreutvikle konseptet «Aktive lokalsamfunn» til også å omfatte eldre, slik at kommunens innsats nederst i innsatstrappen beskrevet i Temaplan Leve hele livet kan forsterkes. Saken bør i tillegg til å beskrive hvordan dette best kan realiseres, få frem hvor mye av dette som allerede anses finansiert og hvor mye vi eventuelt må bidra med av ekstra finansiering.

I behandlingen av handlingsprogram for 2023-2026 vedtok kommunestyret følgende som verbalvedtak nr. 3:

Aktive lokalsamfunn

Det norske samfunnet hviler på tre bein – det frivillige, det private og det offentlige. Aktive lokalsamfunn er et prosjekt der idrettslaget tar initiativ til en styrket samhandling med det offentlige generelt og skoleverket spesielt, om barn og unges trygge og aktive oppvekst. Det skal være et samlende initiativ preget av en raus og inkluderende holdning overfor andre frivillige organisasjoner og bygge på et felles mål om å bidra til livslang aktivitetsglede på tvers av generasjoner.

I kommunedirektørens forslag til HP 2023-2026 står det følgende: Aktive lokalsamfunn er en samarbeidsmodell mellom idretten og kommunen som videreføres. Målet er å

styrke tilhørigheten og fellesskapet i lokalsamfunnet, og sørge for trygge og aktive oppvekstvilkår.

Ved å forankre konseptet Aktive lokalsamfunn ytterligere vil vi i enda større grad kunne forebygge og legge til rette for tilhørighet, meningsfylte aktiviteter og god folkehelse. I fjor fremmet vi verbalforslag om at seniorer, 60+, burde omfattes i arbeidet med konseptet Aktive lokalsamfunn. Dette bør det fortsatt jobbes videre med, både som en del av innsatstrappen i Temaplan Leve hele livet, men også som en helhetlig folkehelseinnsats.

Kommunedirektøren bes fremme sak til Hovedutvalg medborgerskap i løpet av første halvår 2023, som viser hvordan Asker kan jobbe enda mer strategisk og med forutsigbare rammer for Aktive lokalsamfunn. Vi ser for oss en helhetlig plan, der ambisjonene om å realisere samarbeid og partnerskap mellom kommune, frivillighet og næringsliv kommer tydelig frem.

Ved ulike andre anledninger har kommunedirektøren oppfattet at det har vært et klart politisk ønske om at man vurderer en utvidelse av konseptet til også å favne kulturaktiviteter.

Disse verbalvedtakene ble delvis svart ut i utvalg for medborgerskap i sak 31/23: *Aktive lokalsamfunn – oppfølging av verbalvedtak*, som ble behandlet 1. juni 2023. Denne saken beskrev hva Aktive lokalsamfunn er, og slo fast at kommunen ønsker å videreføre sitt bidrag inn i Aktive lokalsamfunn. Kommunedirektøren anså at dette sikret nødvendig forutsigbarhet for ordningen. Det ble her varslet at videreutvikling av Aktive lokalsamfunn ville synliggjøres i ny sak i 1. kvartal 2024. Utvalget tok saken til orientering.

Som følge av andre store prosesser knyttet til oppfølging av omstillingstiltak, har saken blitt forsinket.

3. Saksopplysninger

Hva menes med «Aktive lokalsamfunn» - idrettens konsept

Asker idrettsråd definerer Aktive lokalsamfunn slik: «Aktive Lokalsamfunn er vår betegnelse på nærmiljøer der idrettslaget har tatt et utvidet ansvar for å styrke tilhørigheten, fellesskapet og aktivitetsnivået blant innbyggerne.»

Aktive lokalsamfunn som konsept, slik det fungerer i dag, innebærer i korte trekk det følgende for Asker kommune:

- Idrettslag og grunnskoler samarbeider om gode tiltak som styrker tilhørigheten til nærmiljøet for barn og unge. Dette betyr ofte at idrettslaget i eller utenfor skoletiden gjennomfører aktiviteter på skolen eller for skolens elever i nærmiljøet. Aktivitetene skal være gratis, trygge og inkludere alle.
- Aktivitetene er finansiert gjennom et spleiselag, hvor Asker idrettsråd bidrar med lokale aktivitetsmidler (LAM-midler), og Asker kommune, ved

tjenesteområde oppvekst, bidrar med tilsvarende finansiering. I 2024 utgjør dette ca. kr 1,75 mill. fra Asker idrettsråd og ca. 1,5 mill. for Asker kommune. I tillegg bringer idrettslagene inn midler fra stiftelser og lokalt næringsliv til enkelttiltak/lokale samarbeid. Asker idrettsråd antar at dette i 2024 utgjør ca. kr 1,5 mill.

- Ved utgangen av 2023 hadde 32 skoler og 23 idrettslag undertegnet en intensjonsavtale om samarbeid i nærmiljøet.
- Kommunen har en rådgiver innen tjenesteområde oppvekst som har som én av sine oppgaver å følge opp Aktive lokalsamfunn, og Asker idrettsråd har på samme måte en tilsvarende rådgiverstilling.

Eksempler på aktiviteter som gjennomføres innenfor denne rammen, er møteplasser som Fun Friday og åpen hall, idretts-SFO, aktivitetsdager for skolene, felles aktivitetsleder for skole og idrettslag og aktivitetslederkurs for ungdom.

Under overskriften Aktive lokalsamfunn gjennomfører også Asker idrettsråd tiltak i samarbeid mellom idrettslag og videregående skole (Nesbru) og egne inkluderingsprogrammer, som eksempelvis Aktiv YNG (frivillighets- og ledelsesprogram for ungdom i sårbare situasjoner som får mestring som aktivitetsledere) og Aktivitetsguidene (veiledning om norsk idrettskultur og videre inn i idrettsaktiviteter for familier med lite erfaring med disse, som regel familier med bakgrunn fra andre land enn Norge).

Asker idrettsråd støtter også ulike tiltak mot målgruppen 60+ med midler fra Aktive lokalsamfunn, men ikke finansiert fra LAM-midlene. Ett eksempel på dette er «60+ Bedre form» i regi av Sætre IF Graabein.

Tiltakene støtter opp om intensjonene i flere temaplaner, særlig temaplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv og temaplan for oppvekst – Å høre til.

«Aktivt lokalsamfunn» i kommunens temaplaner

I temaplan *Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker* brukes begrepet «aktivt lokalsamfunn» - med liten forbokstav og «t» - om det laveste trinnet i innsatstrappa. Dette handler om trekk ved lokalsamfunnet mer generelt: Hvis personer opplever tilhørighet gjennom å være aktive som skapende, deltakende og opplevende mennesker innen idrett og kultur vil dette gi bedre helse, og redusere eller utsette behovet for forebyggende, behandlende og lindrende tjenester fra kommune og stat.

Verbalvedtakene omtaler konseptet «Aktive lokalsamfunn» som aktuelt å utvide, men for å se på hva som kan være behovet må man også vurdere dette opp mot hva som bidrar til et aktivt lokalsamfunn for målgruppene.

Dagens situasjon innen kultur og tilbud til eldre for øvrig

Den etterspurte mulige utvidelsen av Aktive lokalsamfunn handler om å utvide fra først og fremst å arbeide med fysisk aktive barn og unge, til å arbeide med disse fire temaene:

- Fysisk aktive barn og unge
- Fysisk aktive eldre
- Kulturelt aktive barn og unge
- Kulturelt aktive eldre

Både frivillighet, innbyggerne selv og kommunen arbeider driver allerede med en rekke aktiviteter som bidrar til aktive lokalsamfunn innenfor alle disse fire temaene.

Tabellen nedenfor viser noen eksempler:

	Barn/unge	Eldre
Idrett/fysisk aktivitet	<u>Fysisk aktive barn og unge</u>	<u>Fysisk aktive eldre</u>
	<ul style="list-style-type: none"> • Aktive lokalsamfunn • 96 idrettslag med 36 000 medlemskap, hvorav 20 000 opp til 19 år 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivitetene i Aktiv fritids aktivitetskalender 60+ (eks. seniortrim, turgrupper, dans, tennis, badminton, bassengtrening) – både i frivillig og kommunal regi • Tilrettelagte turstier og aktivitetsområder • Aktive lokalsamfunn+
Kultur	<u>Kulturelt aktive barn og unge</u>	<u>Kulturelt aktive eldre</u>
	<ul style="list-style-type: none"> • Korps og kor • Den kulturelle skolesekken og Den kulturelle barnehagesekken • Ung kultur • Bibliotekene • Kulturskolen 	<ul style="list-style-type: none"> • Den kulturelle spaserstokken • Demenskor • Leve hele livet-treff • Pensjonistforeninger

Særlig innenfor korps og kor er det allerede etablerte samarbeid mellom korpsene og kulturskolen gjennom korps- og orkesteravtalen, og på Arnestad skole er det også etablert klassekorps. Korps- og orkesteravtalen innebærer blant annet at kommunen bidrar til å dekke dirigentressurser i korpsene og orkesteret Musica Sinfonietta. I tillegg har tjenesteområdene oppvekst og medborgerskap etablert arbeidsgrupper for samarbeid mellom skolene og kulturskolen om mulige aktiviteter som kultur-SFO, skolekor, klassekorps flere steder, teater og scene, og det er et lignende samarbeid

mellom skolene og Ung Kultur om åpne møteplasser for ungdom etter skoletid og i feriene.

Det er en rekke aktiviteter for eldre over hele kommunen, men det er så vidt kommunedirektøren er kjent med ikke så mange samarbeid mellom kommunale tjenester og idrettslag eller kulturorganisasjoner som kan ligne det vi finner innenfor idrettens konsept for Aktive lokalsamfunn.

Ulikheter mellom idrett og kultur

Idretts- og kulturfeltet er ulikt organisert og finansiert, og dette har betydning for mulighetene for å overføre konseptet Aktive lokalsamfunn til kulturfeltet.

Idrettsfeltet har en felles, nasjonal struktur gjennom Norges idrettsforbund (NIF), og har ulike nasjonale finansieringsordninger, som LAM-midlene kommer fra. Spillemiddelordningen tilgodeser også i all hovedsak idretten. Idretten har en struktur hvor det er mange etablerte fleridrettslag, som danner en paraply for flere ulike typer idretter. Innslag av profesjonelle krefter finner man først og fremst gjennom ansatte innenfor idrettslagene og NIF-systemet.

Kulturfeltet har en mer fragmentert struktur, med ingen felles, nasjonal overbygning. Det er også langt færre finansieringsordninger, og ingenting som tilsvarer LAM-midlene. Spillemiddelordningen for kulturbygg er langt mindre enn for idretten. Kulturen har ingen struktur som tilsvarer fleridrettslag. Til gjengjeld er det større innslag av profesjonelle aktører som driver næring innenfor kulturfeltet, og et stort innslag av betalte instruktører/dirigenter og lignende.

Ulikheter mellom skole og tjenester til eldre

En annen sentral ulikhet mellom forutsetningene for Aktive lokalsamfunn for barn og unge og noe tilsvarende for eldre, er at alle barn og unge går på skole. I grunnskolealder er det til og med skoleplikt.

For eldre finnes det ingen tilsvarende fellesinstitusjoner. Kommunens tjenester til eldre er i stor grad myntet på personer med varierende grad av behov for helse-, pleie- og omsorgstjenester, med et visst innslag av forebyggende aktivitetstilbud. Når det gjelder forebyggende aktiviteter, er kommunens rolle først og fremst å legge til rette for andres tilbud. Kommunen driver også noen egne aktivitetstilbud, blant annet på enkelte innbyggertorg.

Kommunen har etablerte samarbeid med idretten knyttet til eldre, blant annet regelmessige møter mellom frivilligkoordinator i velferd og Asker idrettsråd.

Innspill fra Asker idrettsråd og Asker kulturråd

Idrettsrådet og kulturrådet har fått mulighet til å kommentere et tidligere utkast til denne saken, og har hatt følgende tilbakemeldinger:

- Asker kulturråd anerkjenner lag/foreninger og kommunale tjenester som viktige bidragsyttere til gode lokalsamfunn, og at disse gjør mye innen kultur som idretten ikke har.
- Asker kulturråd erkjenner at å finne rom for nye tiltak med finansieringsbehov synes vanskelig.
- Ved eventuelle nye initiativ vil Asker kulturråd støtte opp og bidra så langt det er mulig, også i samarbeid med kommunen og ved å støtte søknader om ekstern finansiering.
- Asker idrettsråd understreker at Aktive lokalsamfunn er radikal innovasjon i praksis, og idrettens invitasjon til å skape mer fellesskap og innenforskap, der idretten viderefører sin investering i nærmiljøaktivitet.
- Asker idrettsråd påpeker videre at Aktive lokalsamfunn for eldre (Aktive lokalsamfunn pluss) er en mulighet for kommunen – etter invitasjon fra idretten. En mer fysisk aktiv eldre befolkning vil bidra til å nå flere av målene i temaplan Leve hele livet.
- Asker idrettsråd framhever at Aktive lokalsamfunn bidrar til samfinansiering, samarbeid og samspill.
- Asker idrettsråd mener at saksframlegget slik det forelå ikke svarer ut verbalforslagets ønske om «en **helhetlig plan** for hvordan kommune, frivillighet og næringsliv **sammen** kan arbeide mer strategisk i **partnerskap** og med **forutsigbare rammer** for Aktive lokalsamfunn».

4. Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren vurderer at det innen kulturfeltet per i dag er relativt god dekning av tilbud i Asker, både til barn og unge og til eldre. Det er både gode samarbeid mellom kommune og frivillighet, og mellom kommune og private næringsaktører. I tillegg driver kommunen en god del egne tilbud.

Kommunedirektøren vurderer altså at behovet for en ordning tilsvarende dagens Aktive lokalsamfunn innen kulturfeltet trolig ikke er så stort. Det er derfor lite som tilsier at kommunen bør gjøre en aktiv innsats for å få dette til. Det kan likevel være aktuelt for kommunen å innta en tilretteleggerrolle for eventuelle lokale initiativer som kan passe.

Innen idrettsfeltet er forutsigbarhet for barn- og ungedelen ivaretatt gjennom sak 31/23. Når det gjelder tilbudet for eldre, er det ikke etablert tilsvarende samarbeid som idrettens konsept Aktive lokalsamfunn. Imidlertid er det mye tilbud til eldre, både innen kultur og fysisk aktivitet.

Med en økende eldrebefolkning kan det imidlertid være et behov for flere gode aktiviteter og samarbeid som gjør det mulig for flere eldre å ha gode mestingsopplevelser knyttet til å være fysisk aktiv. Dette vil også være i tråd med behovene identifisert i temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv, hvor innsatsområde 2, *Alle i aktivitet*, har følgende strategi: «*tilrettelegge for inkluderende aktiviteter for alle funksjonsnivåer, med særlig fokus på grupper som trenger tilpasset*

infrastruktur og tilrettelegging, inklusive eldre slik at de kan ha et tilfredsstillende aktivitetsnivå hele året.»

Dette passer også godt med handlingsplan for friluftslivets ferdselsårer i Asker, som ligger til vedtak høsten 2024.

For målgruppen eldre er to viktige forskjeller fra målgruppen barn og unge at:

- eldre ikke har noen sterk, lokal institusjonstilknytning som er felles for alle, slik som barn og unge har i barnehager og skoler, og at
- eldre i større grad har økonomi, kompetanse og andre ressurser som gjør at de selv kan organisere mer aktivitet enn barn og unge kan.

Dette tilsier at det kan være vanskeligere å få inn nærmiljøaspektet i tiltak for eldre på samme måte som for skole. Kommunens virksomheter rettet mot eldre er kommuneovergripende eller betjener store områder. Imidlertid er innbyggertorgene mer lokale, og kan også være aktuelle samarbeidspartnere. Denne strukturen gjør det også mer krevende å nå de eldre som har størst behov for økt aktivitet, siden det ikke er noen felles samlingspunkt hvor de kan fanges opp.

Disse utfordringene til tross, kan imidlertid eldres egne ressurser gjøre at det er gjennomførbart å få til gode, lokale tiltak, basert på eldres egne initiativer.

Aktive lokalsamfunn er nettopp noe som må springe opp nedenfra. Kommunen har heller ikke økonomiske midler eller personalressurser tilgjengelig til å stimulere til nye samarbeid på dette området. Kommunedirektøren ser derfor ikke at kommunen har mulighet til å være en aktiv pådriver for dette i dag utover det som alt gjøres. Imidlertid bør kommunen ha en plan for å ta imot initiativer som kan oppstå på lokalt nivå, mellom idrettslag og kommunale tjenester, og som vil bidra til mer fysisk aktivitet for eldre. Tilsvarende tilrettelegging kan også være aktuelt innenfor kulturfeltet, om det skulle oppstå nye initiativer der.

Kommunedirektøren mener følgende tiltak vil kunne utgjøre en god nok tilrettelegging for slike initiativer innenfor dagens rammer:

- Tjenesteområde velferd har frivilligkoordinator velferd, som kan gi råd til virksomheter innen velferd og idrettslag/kulturorganisasjoner som ønsker å etablere nye samarbeid for eldre. Modell for frivillighet i velferd gir også et rammeverk for slikt samarbeid.
- Tjenesteområde oppvekst benytter sin rådgiver til å dele erfaringer fra dagens samarbeid innen Aktive lokalsamfunn med disse, og til å gi rådgivning til eventuelle kulturaktører og oppvekstaktører som vil inngå tilsvarende samarbeid.
- Tjenesteområde medborgerskap har frivilligkoordinatorer som ved behov kan bistå oppvekst og velferd med samordning og erfaringsoverføring, og til å gi

rådgivning til virksomheter innen medborgerskap og de som vil samarbeide med dem.

- Der det passer, kan man lage intensjonsavtaler for eldre og for kulturfeltet som bygger på de som brukes innen idrett og barn og unge i dag.
- Ved behov for finansiering må det søkes om eksterne tilskudd eller vurderes om det kan være mulig med tilskudd fra eksisterende og passende tilskuddsordninger i kommunen eller innen idretten.

Kommunedirektøren antar at tidsbruken fra rådgivere innen/tilknyttet tjenesteområdene vil være relativt begrenset og knyttet til enkeltstående henvendelser utover det som allerede gjøres i eksisterende samarbeid, og at det derfor foreløpig vil være mulig å håndtere disse oppgavene innenfor eksisterende rammer.

5. Konklusjon

Kommunedirektøren vurderer at dette vil kunne være en praktisk gjennomførbar måte å videreutvikle Aktive lokalsamfunn til å nå eldre. Finansiering fra kulturfrivillighetens side vil være avgjørende for om det er mulig å utvide til kulturfeltet, og dette er neppe særlig realistisk. Imidlertid er også behovet innen kulturfeltet bedre dekket.

Planen over innebærer stort sett mindre justeringer i dagens drift, og kan derfor iverksettes fra 1. januar 2025. Dette vil kunne bidra til å styrke kommunens sosiale bærekraft, noe som også kan være positivt for økonomisk bærekraft på sikt. Gode lokale tiltak kan redusere transportbehov, noe som kan være positivt for miljømessig bærekraft.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksprotokoll

Arivsak
24/09805

Saksbehandler
Christer Best Gulbrandsen

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	24.10.2024	27/24
2 Ungdomsrådet	24.10.2024	39/24
3 Utvalg for oppvekst	29.10.2024	49/24
4 Utvalg for velferd	29.10.2024	32/24
5 Utvalg for medborgerskap	31.10.2024	42/24

Verbalvedtak nr. 5 (2022-2025) og nr. 3 (2023-2026) - videreutvikling av Aktive lokalsamfunn

Eldrerådet har behandlet saken i møte 24.10.2024 sak 27/24

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Sak om videreutvikling av Aktive lokalsamfunn tas til orientering.

Saksprotokoll

Arivsak
24/09805

Saksbehandler
Christer Best Gulbrandsen

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	24.10.2024	27/24
2 Ungdomsrådet	24.10.2024	39/24
3 Utvalg for oppvekst	29.10.2024	49/24
4 Utvalg for velferd	29.10.2024	32/24
5 Utvalg for medborgerskap	31.10.2024	42/24

Verbalvedtak nr. 5 (2022-2025) og nr. 3 (2023-2026) - videreutvikling av Aktive lokalsamfunn

Ungdomsrådet har behandlet saken i møte 24.10.2024 sak 39/24

Behandling

Direktør Christer Best Gulbrandsen innledet til saken og svarte ut spørsmål.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Sak om videreutvikling av Aktive lokalsamfunn tas til orientering.

Saksprotokoll

Arivsak
24/09805

Saksbehandler
Christer Best Gulbrandsen

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	24.10.2024	27/24
2 Ungdomsrådet	24.10.2024	39/24
3 Utvalg for oppvekst	29.10.2024	49/24
4 Utvalg for velferd	29.10.2024	32/24
5 Utvalg for medborgerskap	31.10.2024	42/24

Verbalvedtak nr. 5 (2022-2025) og nr. 3 (2023-2026) - videreutvikling av Aktive lokalsamfunn

Utvalg for velferd har behandlet saken i møte 29.10.2024 sak 32/24

Behandling

Leder Lindgren (H) innledet kort til saken.

Direktør Christer Best Gulbrandsen orienterte om Aktive lokalsamfunn og svarte på spørsmål.

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Sak om videreutvikling av Aktive lokalsamfunn tas til orientering.

Saksprotokoll

Arivsak
24/09805

Saksbehandler
Christer Best Gulbrandsen

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	24.10.2024	27/24
2 Ungdomsrådet	24.10.2024	39/24
3 Utvalg for oppvekst	29.10.2024	49/24
4 Utvalg for velferd	29.10.2024	32/24
5 Utvalg for medborgerskap	31.10.2024	42/24

Verbalvedtak nr. 5 (2022-2025) og nr. 3 (2023-2026) - videreutvikling av Aktive lokalsamfunn

Utvalg for oppvekst har behandlet saken i møte 29.10.2024 sak 49/24

Behandling

Direktør Christer Best Gulbrandsen innledet til saken og svarte ut spørsmål.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Sak om videreutvikling av Aktive lokalsamfunn tas til orientering.

Saksprotokoll

Arivsak
24/09805

Saksbehandler
Christer Best Gulbrandsen

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	24.10.2024	27/24
2 Ungdomsrådet	24.10.2024	39/24
3 Utvalg for oppvekst	29.10.2024	49/24
4 Utvalg for velferd	29.10.2024	32/24
5 Utvalg for medborgerskap	31.10.2024	42/24

Verbalvedtak nr. 5 (2022-2025) og nr. 3 (2023-2026) - videreutvikling av Aktive lokalsamfunn

Utvalg for medborgerskap har behandlet saken i møte 31.10.2024 sak 42/24

Behandling

Direktør Best Gulbrandsen orienterte om saken og svarte på spørsmål.

Enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Sak om videreutvikling av Aktive lokalsamfunn tas til orientering.

Saksframlegg

Arkivsak
24/16620-1

Saksbehandler
Kristin Opsahl

Behandles av
Utvalg for velferd

Møtedato
29.10.2024

Halvårsrapport 2024 - Velferd

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Halvårsrapport 2024 for velferd tas til orientering

1. Bakgrunn for saken

Utvalg for velferd for halvårlig presentert relevante nøkkeltall fra tjenestene, samt status for kvalitets- og utviklingsarbeidet.

Sentrale innsatser for velferdsområdet er definert i temaplanene. Her kan nevnes:

- Tjenestedreining mot mer forebyggende og mestringsbaserte tjenester slik at flere kan bo hjemme lenger.
- Et mer differensiert bo- og tjenestetilbud hvor flere mottar ambulerende tjenester i egen bolig.
- Inkluderende og aldersvennlige aktiviteter og møteplasser
- Brukermedvirkning og pårørendestøtte
- Kompetanse og innovasjon
- Oppskalering av digitalisering og velferdsteknologiske løsninger.

Implementering av temaplanene skjer i virksomhetene, imellom tjenesteområdene og i samarbeid med aktører i Askersamfunnet.

Innenfor velferdsområdet gir halv- og helårsrapportene nøkkeltall som, i sammen med andre data, gir et grunnlag for å vurdere om utviklingen i bo- og tjenestetilbud går i ønsket retning samt kvalitet på tjenestene. Nøkkeltallene omhandler blant annet:

- Antall brukere og tildelinger av en gitt tjeneste
- Ventelister
- Effektuerings tid (tiden fra et vedtak blir fattet til det settes ut i live)
- Utskrivningsklare pasienter og betalingsdøgn i spesialisthelsetjenesten
- Klager til Statsforvalteren
- Avvik

2. Saksopplysninger

Videre gis en kort fremstilling av noen hovedpunkter fra rapporten

Omstilling og utvikling

Virksomhetene står i krevende omstillingsprosesser, både på grunn av demografiske endringer i befolkningen med flere eldre, konkurranse om helsepersonell og en presset kommuneøkonomi. For å håndtere denne situasjonen er stram prioritering nødvendig, men like viktig er innovasjon og utvikling av tjenestene. Her nevnes noen pågående innsatser våre 2024:

- *Velferdsrab er revitalisert.* En ressursgruppe med representanter fra alle virksomhetene ble etablert i vår.
- *TØRN (oppgavedeling)* Arbeidet fortsetter i flere virksomheter og det er etablert et erfaringsnettverk.
- *Digital hjemmeoppfølging.* Ble innført som tjeneste i ordinær drift fra nyttår og har vist god effekt.
- *Boligkartlegging.* Kartlegging og kategorisering av kommunal boligmasse skal gi en mer tilpasset og differensiert boligportefølje.
- *Arbeidsinkludering.* NAV er engasjert i flere samarbeid for at flere innbyggere skal få arbeidserfaring å komme ut i jobb, blant annet Kafe Kime og Inkluderingshagen

Ventelister og effektuerings tid på tildeling av bolig

Det er ingen store endringer i ventelister og effektuerings tid på bolig og institusjonsplasser, med noen unntak. Videre gis en oppsummering:

- Effektueringstiden for kommunal bolig uten bemanning er halvert med over 150 dager fra 2023
- Det er fortsatt ventelister og lang effektuerings tid for boliger til personer med nedsatt funksjonsevne. Virksomheten jobber aktivt med boligkartlegging og utvikling av en mer differensiert boligportefølje for å få bukt med denne utviklingen.
- Det er korte ventelister, men lang effektuerings tid på boliger innen psykisk helse og rus. Dette skyldes blant annet arbeidet med å ta tilbake kjøpeplasser. Virksomhetens har et kartleggingsarbeid på gang, og jobber for å differensiere/tilpasse de eksisterende boligene for å møte behovene.
- Det er en økning i ventelisten for omsorgsbolig til eldre. Dette må følges opp og planlegges for videre.
- Det er fortsatt få personer på venteliste og kort effektuerings tid på institusjonsplasser for eldre.

Utskrivningsklare pasienter og betalingsdøgn i spesialisthelsetjenesten

Kommunen klarer fortsatt i stor grad å ta imot pasienter innen somatikken og gi dem et tilbud i kommunen. Det har vært imidlertid vært en økning i betalingsdøgn.

Innen psykisk helse og rus er det et lite antall utskrivningsklare pasienter som venter på tilbud i kommunen, men antall betalingsdøgn er høyt da det tar tid å finne et egnet bo- og tjenestetilbud.

Ambulerende tjenester

Det har vært en økning i antall brukere som mottar ambulerende tjenester og tjenester i hjemmet. Både innen tjenester til personer med nedsatt funksjonsevne og innen psykisk helse og rus-tjenestene. Det er i tråd med arbeidet som er igangsatt med å dreie tjenestene for styrke innbyggernes egenmestring på sine hverdagsarenaer.

Ergoterapi og hjelpemidler

Ventelister på å få ergoterapi og hjelpemidler er økende. Dette er ikke en heldig utvikling og noe vi må jobbe med å snu.

Sosialstønad

Antallet unge sosialstønadmottakere er stabilt, men det er en økning i antall barnefamilier som mottar sosial stønad. Dette tyder på at kostnads- og rentenivået i samfunnet stadig rammer flere.

3. Kommunedirektørens vurdering

Det halvårlige rapporteringen fra velferdsområdet er viktig for å følge utviklingen og sikre bærekraftige velferdstjenester som legger til rette for at innbyggere i størst mulig grad mestrer eget liv og helse.

Halvårsrapporten viser at tjenesteområdet jobber systematisk med å utvikle tjenestene for å møte en utvikling med flere eldre, færre ansatte i helse og omsorgssektoren og en strammere kommuneøkonomi.

Nøkkeltallene tyder på en stabil drift i virksomhetene våren 2024, men med noen kjente utfordringer, blant annet knyttet til tilgang på egnende boliger. Den pågående boligkartleggingen er nyttig og nødvendig for å kunne bygge om og skaffe til veie riktig type boliger for å møte behovene.

Tilgang på helsepersonell for å drifte tjenestene vil bli krevende i årene som kommer. Halvårsrapporten viser at det jobbes på flere fronter; både med rekruttering, heltidskultur, TØRN og med digitalisering og velferdsteknologi. Det er viktig at dette arbeidet breddes ut i hele velferdsområdet.

Tall fra NAV viser at mange barnefamilier sliter for å få endene til å møtes og at unge strever med utenforskap og sin psykiske helse. Kommunedirektøren vil understreke at dette er en samfunnsutfordring som hele kommunen må ha eierskap til, og som krever samarbeid ut over velferdsområdet.

4. Konklusjon

Kommunedirektøren ser at velferdstjenestene fortsatt leverer solide resultater, på tross av store omstillinger. Det blir viktig å følge utviklingen videre med bakgrunn i tall fra halv- og helårsrapporteringen.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Halvårsrapport 2024 velferd
Vedlegg til halvårsrapport 2024

Saksprotokoll

Arivsak
24/16620

Saksbehandler
Kristin Opsahl

Behandlet av
1 Utvalg for velferd

Møtedato **Saksnr.**
29.10.2024 33/24

Halvårsrapport 2024 - Velferd

Utvalg for velferd har behandlet saken i møte 29.10.2024 sak 33/24

Behandling

Virksomhetsleder Anne Cathrine Garder og rådgivere Eli Sofie Berg og Svetlana Ssanova orienterte videre saken.

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Halvårsrapport 2024 for velferd tas til orientering